

COMEMORAREA HOLOCAUSTULUI

SEF RABIN DR. MOSES ROSEN

Să nu lăsăm oamenii să uite

...Flăcări fără de număr. O istorie străbătută timp de milenii de flăcările urii și ale nimicirii. Toți, de la Nabucodonosor, tiranul Babilonului antic și incendiatorul celui dintâi Templu din Ierusalim și până la Hitler, patronul cuptoarelor de exterminare de la Auschwitz, toți aveau același țel: HOLOCAUST - ARDERE DE TOT.

Totul să fie mistuit. Nimic să nu rămână din această învârtură și din ai săi purtători. ENDLÖSUNG - Soluție finală. Drapelul acesta al Torei, cu ale sale lozinci profetice vestitoare de dragoste și pace, de armonie și creație, trebuia neapărat distrus pe de-a-ntregul, nimic să nu rămână, nici din literele mesajului, nici din măduarele purtătorilor acestuia.

...Iar profetul Iehzekel, în a sa viziune pe care, în Șabatul din cursul sărbătorii de Pesah, am recitat-o, zărește împlinirea acestui îngrozitor țel satanic: „A fost asupra mea brațul lui Dumnezeu și m-a așezat în mijlocul unei văi”. Multe, multe oseminte se aflau într-o uriașă Vale a plângerii. Uscate sunt osemintele, uscate de tot, așa încât cine le privește poate exclama, o dată cu Iehzekel: „Uscate sunt osemintele noastre, pierdută e speranța noastră, pecetluită ne este soarta”. Veac de veac s-au perindat acești călăi piromani ai spiritului. Fie că-i chema Titus, cu a sa „ardere de tot” a celui de al Doilea Templu din Ierusalim, fie Torquemada, inchișitorul, cu ale sale autodafeuri, fie Hmelr ițki hatmanul, cel care a părjolit nenumărate comunități evreiești din Ucraina în anul 1648, fie Hitler, cu a sa monstruoasă ardere a milioane de ființe umane, toți voiau Holo - (în limba elină - de tot) caust - ardere.

An de an, întreaga obște a lui Israel deplânge în această zi Arderea” (Leviticus, 10, 6).

An de an, noi, rămășițele, noi, supraviețuitorii (evreii nu trăiesc, ci supraviețuiesc doar), îi amintim pe ei, scumpul și sfinții noștri martiri. Pe pragul cuptoarelor ei și-au strigat credința în Unitatea Creatorului și într-aceea a Creației prin acel „Șema Israel” care străbate mileniiile unei mucenicii unice, credința că, în pofida lor, a călăilor, în ciuda lor, „soluția” nu va fi finală, jertfa arderii nu va fi „de tot”, nu va fi integrală, căci nici o sabie nu-i atât de ascuțită, nici o flăcără atât de mistuitoare ca să poată distruge ideea, spiritul.

Căci iată cum își isprăvește Iehzekel viziunea sa, acum peste două milenii și jumătate.

Osemintele s-au lipit unul de celălalt, carnea s-a așezat pe ele, pielea le-a îmbrăcat. Iată-le ridicate, parcă s-au trezit, însă e prea devreme. Esențialul încă nu se află într-însele.

Spiritul nu se află încă în lăuntrul lor. „Din cele patru vânturi, vino, tu, Spirit, și dă viață acestor leșuri” - răsună chemarea ca o goarnă a învierii unui întreg popor într-o uriașă și îngrozitoare Vale a plângerii.

Iar spiritul acela, invincibil, care de-a pururi a răs în nas tuturor tiranilor, spiritul deschide morminte, dă viață nouă unei noi oștiri, cu nenumărați oșteni care se întorc în Țara lor Sfântă și o reînădăsc.

Să ținem deci minte. Să nu lăsăm oamenii să uite. Să scuturăm conștiința popoarelor. Holocaust - să săvârșim prin aceasta o altfel de „ardere de tot”, a răului, a nelegiurii.

Solemnitatea de comemorare de la Templul Coral

Duminică 10 aprilie a.c., Federația Comunităților Evreiești din România și Comunitatea Evreilor din București au organizat, la Templul Coral din Capitală, comemorarea Zilei Holocaustului.

La ceremonie au participat prof. univ. dr. Ovidiu Gherman, președintele Senatului,

Victor Opaschi, consilier prezidențial, Corneliu Coposu, senator, președintele P.N.Ț.C.D., Ioan Lup, senator, vicepreședinte al P.N.Ț.C.D., Verestoy Attila, deputat, membru al conducerii

Continuare în pag. 4

MESAJUL

președintelui ION ILIESCU

În cadrul manifestărilor prilejuite de Ziua Mondială a Holocaustului, comemorați azi, prin ceremonia religioasă de la Templul Coral din București, pe cei șase milioane de evrei, victime ale groaznicei tragedii din timpul celui de-al doilea război mondial.

Adresându-mă celor prezenți la această ceremonie, doresc să aduc un pios omagiu memoriei acestor martiri.

Este adevărat că toate popoarele Europei și multe alte popoare ale lumii au suferit pierderi uriașe de vieți omenești și de valori materiale, iar poporul evreu, căruia i-a fost amputată o treime din trupul său, a trăit o adevărată dramă, de care nu au fost feriți nici evreii din România, victime ale represaliilor legionare și naziste în București, Iași, Dorohoi, în Basarabia sau în Transilvania ocupată de horthyști.

Comemorarea acestor victime ne reamintește pericolul pe care îl reprezintă reînvierea în zilele noastre a manifestărilor

de ură interetnică, de xenofobie și antisemitism.

Este o sfântă datorie a popoarelor, a statelor, de a lua măsuri menite să împiedice repetarea barbariilor din trecutul nu prea îndepărtat.

Avem, din păcate, în imediata noastră vecinătate, mărturie zguduitoare despre urmările intoleranței, ale urii viscerale dintre semenii ce aparțin unor etnii sau credințe religioase diferite. Să nu îngăduim, sub nici un pretext, reînvierea acelor forțe nefaste care pot să ne ducă pe un astfel de drum, total străin spiritului și tradițiilor poporului român.

Mi-am exprimat, și cu alte prilejuri, îngrijorarea cu privire la înmulțirea unor manifestări care fac apologia fascismului, și a mișcărilor legionare, constând în editarea de broșuri și c. ți, în difuzarea prin mass media a unor informații neconforme cu

Continuare în pag. 2

ZIUA INDEPENDENȚEI
ISRAELULUI

Mesajul domnului Yitzhak Rabin, prim ministru al Statului Israel, adresat comunităților evreiești din Diaspora

Dragi prieteni,

Cu prilejul Zilei Independenței Israelului, transmit din partea Guvernului Statului Israel, a Ierusalimului unit, a Țării eternă a Israelului și centrului spiritual al întregului popor evreu, salutări din inimă comunităților evreiești din Diaspora.

În fiecare an, Ziua Independenței și, mai ales, Ziua Holocaustului, care o precede, ne readuce în memorie amintiri despre prima noastră zi de independență, în 1948, când camarazii mei soldați și cu mine ne aflam în toiul luptei pentru Ierusalim. 19 ani mai târziu, mi-a fost dat să fiu șeful Executivului, când Ierusalimul a fost unificat în timpul Războiului de șase zile. Nici unul dintre noi nu-i va uita vreodată pe cei care nu s-au întors. Testamentul lor ne impune să facem tot ce ne stă în puteri pentru pacea și securitatea națiunii noastre.

Și, într-adevăr, când fondatorii țării noastre de azi s-au reunit pentru a declara reînființarea Statului Israel, acum 46 de ani, au făcut-o având deplina conștiință a marilor sacrificii necesare pentru a transforma viziunea sionistă în realitate. Ei au întins o mână de pace și bună vecinătate statelor înconjurătoare. La acea dată, a fost un gest zadarnic. Am construit cu succes o țară nouă, o nouă societate, dar pacea ne-a ocolit.

Astăzi, există o șansă unică pentru realizarea dorinței noastre de continuare a eforturilor de pace, începute cu Egiptul, care au reușit. Asemenea generații, or precedente,

nu vom îngădui acțiunile dușmanilor păcii, oricine ar fi aceștia, care încearcă să împiedice hotărârea noastră de a ne atinge scopul. Deși - poate - zăbovește, pacea va veni.

În orice caz, vreau să vă reasigur că - oricare ar fi - într-un singur domeniu nu va exista vreo schimbare: în domeniul securității Statului Israel, al securității tuturor cetățenilor, ca și al securității evreilor din afara granițelor sale.

Dat fiind că Israelul face tranziția de la conflict la conciliere, vă invităm să fiți parteneri în epopeea de mare succes care este Israelul.

Israelul este centrul ființei noastre evreiești comune, al identității și al moștenirii noastre, iar contribuția și implicarea dvs. sunt mai importante ca oricând. În același timp, Israelul trebuie să găsească modalități de conlucrare cu dvs., să asigure putemica continuitate a poporului evreu. Israelul și lumea evreiască, constituind un singur popor, vor învinge „ormidabilele provocări ale noii ere. Vizitând Israelul, trimițându-vă copii spre educare aici, investind în Israel și, mai presus de toate, făcând Alia, iată tot atâtea căi și măsuri pentru asigurarea legăturilor evreiești și a identității evreiești.

Drumul ce ne stă în față este pavat cu ocazii fără precedent și decizii complexe. Totuși, prin muncă înverșunată, perseverență și cooperare, cred că ne vom apropia mai mult de aspirațiile noastre și de aspirațiile fondatorilor statului modern: acelea de a fi o națiune liberă într-un cămin evreiesc sigur și pașnic.

11 aprilie 1994

În pag. 3:

ISRAELUL - prezent și trecut

- Premiul Israel
- Israelul și India se descoperă reciproc
- Jelio Jelev în Israel
- Ecologie avansată în Ierusalimul antic

COMEMORAREA HOLOCAUSTULUI

MESAJUL

președintelui ION ILIESCU

Urmare din pag. 1

realitatea istorică, în declarații și articole de presă, în constituirea de formațiuni și organizații extremiste. De aceea, îmi reafirm părerea că se impune o acțiune mai energică din partea tuturor instituțiilor statului pentru a înlătura și preveni aceste manifestări, înainte ca ele să ia amploare și să periclitizeze ordinea de drept, stabilitatea țării și buna conviețuire dintre cetățeni.

În numele valorilor democratice și al respectului pentru drepturile fundamentale ale omului, trebuie să fim solidari în lupta împotriva tuturor formelor de intoleranță sau discriminare etnică.

Nutresc respect pentru poporul evreu, în general, pentru populația evreiască din România, a cărei viață s-a împletit în decursul secolelor cu viața poporului român. Evreii au adus numeroase dovezi de dragoste și devotament pentru țara noastră, la a cărei propășire au contribuit, pe multiple planuri, iar atunci când vitregiile vremurilor au cerut-o, și-au dat viața, alături de ostașii români, pe câmpurile de luptă pentru integritatea și neamul românesc.

Cu toate că, astăzi, populația evreiască din țara noastră a scăzut numeric, constatăm cu satisfacție că ea participă la revigorarea vieții economice, la realizări de prestigiu din domeniul științei, ca și pe tărâmul artei și culturii. La fel ca și ceilalți fii ai țării, evreii au înțeles că România este patria noastră comună și apreciază că statul român recunoaște și garantează tuturor cetățenilor aparținând minorităților

naționale dreptul la păstrarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

Este de datoria noastră să acționăm în așa fel ca prevederile constituționale și ale celorlalte legi pe care le avem să fie respectate, aplicându-le cu fermitate spre a preveni, combate și pedepsi exemplar discriminările și calomniile aduse unor cetățeni pe temeiul rasei, originii naționale sau credinței lor religioase.

Omagiind cu venerație memoria martirilor Holocaustului din timpul celui de-al doilea război mondial, să luăm aminte la aspra lecție a istoriei. Să trăim în așa fel încât armonia și înțelegerea să elimine vrajba și ura, să dezvoltăm încrederea reciprocă între toți locuitorii acestei țări, căreia toți li datorăm respect și dragoste, pentru a o înălța, prin muncă și inteligență, la standardele civilizației moderne.

În aceste momente solemne, asigur populația evreiască din România că integritatea și demnitatea ei vor fi apărute, astfel ca ea să poată trăi și crea în liniște, aducându-și în continuare contribuția, alături de ceilalți cetățeni, la statornicirea și dezvoltarea statului de drept, la progresul economiei și al vieții științifice, culturale și artistice.

Să ne unim eforturile spre binele și fericirea patriei comune, pentru pacea și bunăstarea ei, pentru ca dragostea și încrederea reciprocă dintre fiii ei să triumfe!

ION ILIESCU

DECLARAȚIA GUVERNULUI ROMÂNIEI

Astăzi, 10 aprilie, comemorăm, cu îndurerată aducere-aminte, Ziua Mondială a Holocaustului.

Cu șase decenii în urmă, începea, prin promulgarea criminelor legi rasiale de la Nürnberg, prologul celei mai mari tragedii a istoriei contemporane: masacrarea a milioane de civili nevinovați, în mare majoritate de naționalitate evreiască, în numele unei demențiale ideologii rasiste, care a marcat pe veci cu o infamantă pecete înșănăgerată secolul nostru.

Ne închinăm cu poșenie în fața memoriei nenumăratelor victime nevinovate ale barbariei antisemite, rasiste, xenofobe, care, în acei ani, a cuprins întreaga Europă. Evocăm, cu acest prilej, dureroasa amintire a sutelor de mii de evrei, mulți dintre ei de limbă și cultură română, care, locuind în teritoriile vremelnic răpite României prin Dictatul de la Viena, au fost arestați în masă și ulterior deportați în lagărele de exterminare, cu consimțământul și complicitatea activă a autorităților horthyste de ocupație. Și mai dureros: că pentru poporul român este amintirea victimelor nevinovate ale terorii legionare, amintirea victimelor pogromului de la Iași, moment tragic, fără precedent în istoria poporului nostru, precum și amintirea deportărilor masive efectuate de autoritățile militare și de jandarmaria de campanie nazistă, în Basarabia și Transnistria, atrocități cărora România nu a avut, la acea vreme, mijloacele și capacitatea de a li se opune. Deși nici un cetățean român de naționalitate evreiască nu a fost predat de statul român mașinii de exterminare naziste, deși România a avut forța de a fi singurul stat al Axei care nu a organizat și nici nu a tolerat organizarea de către alții de deportări și exterminări masive pe teritoriul său național, amintirea atitudinii, de o toleranță frizând complicitatea, a autorităților române de atunci față de atrocitățile antisemite, amintirea vexatoriilor legi rasiste pe care, după un model străin simțirii și tradițiilor românești, România le-a promulgat în acea vreme apasă și astăzi, după mai bine de jumătate de veac, conștiința poporului român.

La această comemorare, exprimăm profundul nostru regret pentru chipul în care

autoritățile românești din acea vreme au participat, fie chiar tangențial și limitat, la Holocaust. Din păcate, ca în multe țări ale Europei, nu putem astăzi vorbi de antisemitism, rasism, intoleranță și xenofobie numai la timpul trecut; reminiscențe ale acestei nebulii sângeroase reapar și acum. Trebuie să constatăm cu regret, chiar la noi în țară se încearcă reabilitarea mișcării legionare, pe fondul unei prezentări trunchiate a tragediei perioadei a celui de-al doilea război mondial.

Guvernul României dezaproabă cu fermitate astfel de manifestări, străine spiritului și tradiției neamului românesc, contrare Constituției și legilor statului român, condamnăm încercările de reabilitare a doctrinei legionare, antisemite, a mentorilor și capilor mișcării legionare și a celor care au colaborat cu aceștia, a celor care, sub presiunea acestora, au promulgat legi și decrete de inspirație rasistă și antisemită. Guvernul României salută inițiativa înființării Comitetului Național de Coordonare a Activităților pentru Combaterea Rasismului, Xenofobiei, Antisemitismului și Intoleranței și îl va sprijini în măsura posibilităților de care dispune. Guvernul României îndeamnă, în această zi de tragică aducere-aminte, toate organismele cu atribuții în urmărirea respectării ordinii constituționale și a legalității să se implice mai activ în combaterea oricăror forme de instigare la intoleranță etnică, religioasă, rasială, a oricăror forme de antisemitism, xenofobie, irendentism sau apologie a legionarismului și nazismului.

Guvernul României își exprimă, cu acest prilej, speranța că în Europa sfârșitului de mileniu vor avea câștig de cauză eforturile îndreptate către respectarea drepturilor fundamentale ale omului, către eliminarea definitivă a oricăror forme de rasism, antisemitism, xenofobie. România, ca membră a Consiliului Europei, aderă pe deplin la recomandările în acest sens formulate cu prilejul întâlnirii la nivel înalt de la Viena, din octombrie 1993, punerea lor în aplicare constituind o prioritate în preocupările noastre imediate.

Prim-ministru,
NICOLAE VĂCĂROIU

Cuvântarea ambasadorului Statului Israel, di AVSHALOM MEGGIDON

Domnule Președinte al Senatului,
Domnule reprezentant al Președintelui
României,

Domnilor miniștri și reprezentanți ai
autorităților oficiale și ecleziastice,
Domnilor deputați,
Excelențele Voastre, ambasadori și șefi de
misiuni diplomatice,

Doamnelor și domnilor,
Ne-am adunat aici pentru a ne aminti și a nu
uita memoria celor șase milioane de fii ai poporului
nostru, care au fost exterminați prin metodele
cele mai diabolice cunoscute vreodată în istoria
umanității, metode ce au relevat tehnica cea mai
înaltă și moralitatea cea mai scăzută.

Majoritatea celor salvați, supraviețuitori, și-au
găsit căminul în Israel. Ei sunt în număr din ce în
ce mai mic. Aproape cincizeci de ani s-au scurs și
rănille nu sunt cicatrizate, ele se transmit la a doua
și la a treia generație.

Noi, în Israel, trăim cu amintirea Holocaustului
zi de zi și nu vom lăsa să fie uitat.

În ultimul timp, au apărut diverse persoane și
grupuri, în multe țări, care împrăștie minciuni și
care încearcă să nege Holocaustul. Ele susțin că

Holocaustul este o invenție a evreilor.

Aceasta este o consecință a antisemitismului,
care există tot timpul și se răspândește din ce în
ce mai mult. Dacă societatea democratică nu
rămâne indiferentă, cu brațele încrucișate în fața
acestei nenorociri, riscăm să ne confruntăm cu
izbucnirea neonazismului.

Lată de ce obligația fiecărei națiuni este de a
prudență și de a reprimă toate formele de
antisemitism și de negare a Holocaustului, înainte
de a fi prea târziu.

Trebuie să se includă în programele de învățămînt
în școli, încă din copilărie, valorile morale,
toleranță și respectul pentru cei care sunt diferiți.

Trebuie interzise prin lege incitarea și difuzarea
antisemitismului și a oricărei alte forme de ură
rasială, etnică sau religioasă.

Statul Israel trăiește cu speranța profundă că
pacea se va instaura între ei și vecinii săi. Statul
Israel împărtășește neliniștea fraților și surorilor
din Diaspora și nutrește aceeași speranță că în
întregul lume mai bună și că această tragedie
cumplită pe care noi o comemorăm nu se va mai
repetă niciodată.

Mulțumesc.

Cuvântarea Prea Sfințitului Episcop VICENȚIU PLOIEȘTEANUL, Vicar Patriarhal

Cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Patriarh
TEOCTIST, sunt pentru prima dată în Templul Coral,
la comemorarea victimelor Holocaustului, dar, în ultimii
patru ani, în timpul misiunii desfășurate la Reprezen-
tanța Patriarhiei Române din Ierusalim, am avut ocazia
să particip, reprezentând Biserica românească, la
Yad Vashem, acest templu al aducerii-aminte, la
această pioasă comemorare.

Astăzi, facem pomenire victimelor intoleranței și
urii, victimelor indiferenței și disprețului față de oameni,
toate aceste păcate fiind izvorâte din lipsa dragostei și
a credinței în Dumnezeu, Creatorul primei perechi de
oameni și Proniatorul întregului neam omenesc.

Atât Vechiul, cât și Noul Testament presupun
unitatea tuturor oamenilor, manifestând interes pentru
întreaga omenire, fiindcă toți suntem creați după chipul
lui Dumnezeu și chemați la asemănarea cu El.

Împăratul Solomon spune că „Înțelepciunea a
păzit pe primul om zidit de Dumnezeu, ca să fie
părintele neamului omenesc, atunci când a fost zidit
întâiu”.

Dar păcatul a dus la întunecarea înțelepciunii
umane, a dus la dezbinarea unității primordiale, la
transformat pe om într-un vrăjmaș al omului,
ajungându-se la tragedia pe care a trăit-o omenirea în
timpul celui de-al doilea război mondial, când
antisemitismul și ura față de alte rase, considerate
inferioare, a produs victime și distruger, care nu vor
dispărea niciodată din amintirea omenirii.

Și iată că acum, la aproape 50 de ani de la
conflagrația mondială, ne-am fi așteptat la mai multă

înțelepciune și luare-aminte la învățămintele trecutului
la mai multă înțelegere și toleranță, dar asistăm la
plan mondial, la noi izbucniri de ură și intoleranță,
la manifestări rasiste și antisemite, la provocări ce nu au
nimic comun cu credința în Dumnezeu, Creatorul și
Proniatorul lumii, cu dragostea pe care noi o datorăm
lui Dumnezeu și oamenilor.

Urmând tradiției sale bimilenare, Biserica Ortodoxă
Română, împlinitoră a mesajului evanghelic al
Mântuitorului Iisus Hristos, a propovăduiește și
propovăduiește, prin cuvânt și faptă, pentru înmăltărire
dragostei dintre toți oamenii, pentru bună înțelegere și
pace între neamuri și popoare, pentru stingerea urii și
intoleranței, a tuturor mișcărilor și curentelor rasiste și
xenofobe.

Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist și Sfinții
Sinod al Bisericii noastre Ortodoxe au condamnat
printr-o declarație oficială, manifestările de rasism și
antisemitism, manifestările xenofobe, care sunt un
greu păcat în fața lui Dumnezeu și o mare umilință
adusă demnității umane.

Fiecare dintre noi să ne unim rugăciunile și
eforturile pentru înmăltărire dragostei, a încrederii,
această podăbă de aur a sufletului omenesc, care
ridică gândurile spre idealuri de pace, concordie,
colaborare și fraternitate.

Să ne rugăm pentru sufletele celor adormiți, martiri
ai Holocaustului, în corturile dreptilor, să ne rugăm
pentru înmăltărire dragostei dintre oameni și popoare
medităm mai adânc la cuvântul Psalmistului: „Ce bine
și ce... umos este să trăiască frații în unire!”.

Cuvântarea Monseniorului dr. IOAN ROBU, Arhiepiscop de București al Bisericii Romano-Catolice

Onorată asistență,

În numele Bisericii Catolice din țară, salut Comuni-
tatea Evreilor din București și din țară, asigurându-mă că
le sunt alături. În această comemorare, că suntem
alături de gândurile pe care le încearcă acum, le
sunt alături în temerile pe care le exprimă, le simt.
Ieri, la Vatican, Sfinții Părinți Ioan Paul al II-lea,
Împăratul cu Șeful Rabin al Romei, a participat la un
concert care purta acest titlu: „Ca să nu uităm
Auschwitz-ul”. Suntem aici nu numai ca să nu uităm
Auschwitz-ul, dar și că ne uităm la cei din orile
care au avut loc în timpul celui de-al doilea război
mondial. Am vorbit de multe ori și regret că nu este de
față Eminența Sa -, am vorbit de mai multe ori și
referitor la semnele de antisemitism la care asistăm
azi și la noi în țară și în lume. Eminența Sa mi-a spus:
„Uneori am auzit oameni care au afirmat că așa face
prea mult zgomot pentru lucruri care nu ar fi chiar atât
de grave”. Or, consider astăzi - și Biserica Catolică
consideră - că semnele de antisemitism sunt semne
reale. În același timp, sunt semne ale slăbiciunii
omenești și, nu numai atât, ale răutății omenești. Ca să
te uiți în trecut, să vezi ce s-a întâmplat, ca să privești
în trecut, să-ți amintești de orile de care a avut parte
neamul ales, înseamnă a fi realist și înseamnă a privi
cu înțelepciune, cu prudență în prezent și în viitor.
Această comemorare, la care toți participăm, este o

dovadă că toți evreii din România, că toți oamenii de
bunăvoință sunt atenți la ce se petrece în țara noastră.
Ei nu sunt de acord, în marea majoritate, cu semnele
de dispreț, de ură față de minorități, în general, și
acum, că suntem în Templul Coral, față de acest
număr mic al evreilor din România. Însă numărul mic
al acestora nu ne duce cu gândul la ideea că nu ar
importantă prezența lor în țară. Participarea acestui
grup la binele țării trebuie subliniată mereu și trebuie
luată în considerare.

Tot vorbind cu Șeful Rabin, îmi amintesc că
spunea acest lucru: „Dacă noi nu am spune că a fost
în trecut, dacă nu ne-am da seama ce se întâmplă
astăzi, de manifestările de antisemitism, înseamnă că
am fi în afara realității”. Personal, trebuie să spun că
sunt surprins de stărnica cu care aceste semne de
antisemitism se arată, uneori, în presă... Sunt surprins
de faptul că ele se manifestă și de regularitatea cu
care apar. Nu cred că sunt semne bune pentru un
popor plin de demnitate și plin de respect și față de cel
mic și față de cel mare.

În sfârșit, vreau să aduc Comunității Evreiești din
București și chiar celor din țară cele mai bune urări.
Împreună cu asigurarea că Biserica Catolică stă alături
de privirea lor spre trecut, pentru a-și aminti ce a fost
alături de ei în prezent și în viitor, cu multă speranță, cu
mult respect, cu multă dragoste.

PREMIUL ISRAEL

Cea mai prestigioasă distincție conferită de către Statul Israel a fost acordată în anul 1993 unui număr de opt membri ai „Facultăților Universității Ebraice”. Cei care au fost onorați cu Premiul Israel sunt:

Yehoshua Arieli, profesor emerit de istorie modernă, este câștigătorul Premiului Israel în istorie. Personalitate publică cunoscută, el este o îmbinare fericită a profesorului și cercetătorului. A înființat la Universitate Departamentul de Studii Americane. Gama sa largă de cercetări a inclus istoria europeană și istoria religiei. A fost atras deosebi de studiul libertății, originile învățământului laic (secularism) ș.a.

Moshe Bar-Asher, profesor de limbă ebraică și arameică. A primit Premiul Israel pentru rolul său în promovarea limbii ebraice, Iidiș, Iadino. A fost președintele Institutului de Studii Iudaice, s-a specializat în cercetarea manuscriselor mișnaice. A adus o contribuție importantă la studierea limbii arabe și a comunităților evreiești din nordul Africii.

Prof. **Hillel Furstenberg** este câștigătorul din acest an al Premiului Israel în științe exacte. A fost acordată această distincție pentru „contribuțiile sale profunde și originale în multe domenii ale matematicii moderne.” Laureat al Premiului Rotschild, este membru al Academiei Americano-Israeliene de Știință și Umanistică.

Gideon Goldenberg, profesor de lingvistică ebraică și semitică în Departamentul de Limbi Ebraice. I s-a atribuit Premiul Israel în lingvistică. Datorită studiilor și cercetărilor sale originale, a obținut o recunoaștere internațională. Membru al Academiei de Limbă Ebraică, este expert în limbile etiopiană și arameică.

Yehoshafat Harkabi, profesor emerit în relații internaționale și în studii privind Orientul Mijlociu. I-a fost decernat Premiul Israel în științe politice, pentru contribuția sa la studierea problemelor strategice privind conflictul arabo-israelian. Numeroasele sale lucrări, în special „Războiul nuclear” și „Pacea nucleară”, dezvoltă teoriile privind relațiile internaționale.

Hava Lazarus-Yafeh, profesor de civilizație islamică, a primit Premiul Israel pentru studii islamice. Este o personalitate importantă în studiul Islamului, în munca de cercetare privind fundamentalismul islamic și polemicele musulmane asupra Bibliei.

Profesorul **Dan Miron**, specialist în literatură ebraică, i s-a acordat Premiul Israel pentru literatură ebraică. Are meritul de a fi definit profilul literaturii ebraice moderne prin descrierea creativă a imaginii și puterii ei. A mai fost onorat și cu Premiul Bialik. Editor și comentator, a publicat pagini de critică literară de înaltă ținută.

Gershon Shaked, profesor de literatură ebraică, a publicat ample lucrări de cercetări și critică. A primit Premiul Israel pentru lucrările sale privind literatura ebraică. Cunoscut istoric al acestei literaturi, a adus o contribuție decisivă la studierea prozei și a dramaturgiei. Este și posesorul Premiului Bialik.

Ev.F.

JELIO JELEV în Israel

Președintele Bulgariei, Jelio Jeleu, a făcut pentru prima oară o vizită de stat în Israel. La primirea oficială, în Grădina Trandafirilor, președintele Israelului, Ezer Weizmann, a mulțumit pentru salvarea cetățenilor evrei din Bulgaria de la deportarea de către naziști în timpul celui de-al doilea război mondial.

Jelio Jeleu a depus o coroană de flori la Muzeul comemorativ „Yad Vashem” și a luat cuvântul în cadrul unei ședințe speciale în fața Knesset-ului. El a primit și distincția de Doctor Honoris Causa, conferită de Universitatea din Tel-Aviv. Jelio Jeleu a fost profesor de filosofie și este autorul mai multor lucrări apărute. Cea mai importantă carte a sa tratează problema fascismului.

India și Israelul se descoperă reciproc

Cititorii publicației „Economic Times”, care apare la Bombay, într-un tiraj de 200 000 de exemplare, revistă destinată oamenilor de afaceri din India, au primit, recent, un supliment de 14 pagini intitulat „India și Israelul se descoperă reciproc”. Suplimentul conține date privind posibilitățile de realizare a unor relații comerciale între cele două țări, care, din perspectiva unor reductibili economiști israelieni, ar putea ajunge la o cifră de afaceri de un bilion de dolari S.U.A., în trei ani.

Israelul a dezvoltat, în ultima vreme, strânse legături cu lumea estică. Un mare potențial economic este reprezentat și de India, având o populație de 900 de milioane de oameni, țară care poate deveni o mai bună candidată pentru cooperarea reciprocă rapidă decât alte state din aceeași zonă. Dintr-un anumit punct de vedere, India este acordată Occidentului, probabil fiindcă, timp îndelungat, a cunoscut influența Marii Britanii. Mai mult, fiind o țară anglofonă, este mai ușor de încheiat tranzacții comerciale acolo. Voința Indiei de a stabili relații diplomatice cu Israelul a deschis drumul unei duble direcții de dezvoltare a relațiilor economice israeliano-indiene.

Când ministrul israelian al afacerilor externe, Shimon Peres, s-a întâlnit cu omologul său indian, Dinesh Singh, în timpul unei vizite din trecut în aceea țară, acesta i-a spus oaspetelui: „Mulți oameni de afaceri din India au așteptat o bună bucată de vreme vizita dvs.” N-a existat niciodată vreo interdicție privind relațiile comer-

cială, dar acestea nu au putut lua amploare fără încurajare oficială. Acum liniile aeriene transportă numeroase și importante delegații din ambele țări, fiecare explorând posibilitățile de realizare a unor acorduri economice reciproce avantajoase.

În acest sens s-a exprimat și fostul președinte al Israelului, Chaim Herzog, în suplimentul „Economic Times”: „Noi nu concurăm și nu avem vreun conflict de interese cu dvs. Aveți un spațiu geografic foarte mare și noi unul foarte mic...”

Institutul pentru export al Israelului a așezat India în fruntea agendei sale de lucru. Există perspective avantajoase pentru ambele părți. India este o piață excelentă pentru industria israeliană a tehnologiei de vârf, inclusiv pentru echipament medical de diagnosticare a diverselor maladii. A și fost încheiat un contract pentru transportarea pe calea apei a unor produse chimice israeliene destinate fertilizării pământului, în valoare de milioane de dolari. Tehnologia agricolă israeliană a stărnit, de asemenea, un puternic interes în India, 500 de experți indieni anunțându-și de pe acum prezența la expoziția de tehnologie agricolă israeliană ce se va deschide în luna mai a.c., expoziție care va constitui o mostră pentru ceea ce Israelul are de oferit în acest domeniu. Un interes deosebit s-a manifestat și în direcția sistemului de irigație prin picurare și a produselor de mase plastice pentru sere.

La rândul său, Israelul este interesat de achiziționarea mirodeniilor,

sucurilor, textilelor, marochinării, accesorilor sportive, încălțămintei și a multor altor produse indiene.

Dar cele mai mari proiecte sunt considerate cele având la bază producția mixtă. Dat fiind costul scăzut al mării de lucru în India, producția de bază ar putea fi realizată acolo. Produsele ar urma să fie trimise în Israel, pentru operațiunea de finisare, presupunând o mai mare complexitate tehnologică, și, abia atunci, cele mai bune produse ar putea fi vândute în Europa și S.U.A., beneficiind de toate avantajele de care se bucură Israelul, din partea ambelor blocuri economice sus-amintite. După cum a subliniat Herzog, Israelul ar putea deveni ruta ideală pentru bunurile indiene, acestea putând pătrunde astfel competitiv pe piețele mondiale.

Turismul dintre cele două țări se află încă la începuturi. Anul trecut, circa 8 000 de israelieni au vizitat India, majoritatea tineri. În afara recentelor delegații compuse din oameni de afaceri, puțini indieni au vizitat Israelul.

În încheiere, vom menționa că, pe lângă încurajarea guvernamentală oficială în direcția dezvoltării legăturilor dintre cele două state, o revistă israeliană prestigioasă, care apare săptămânal, „Israel Business Today”, publică constant informații și articole care pun la curent cititorii interesați asupra noului val de oportunități economice deschise ambelor țări.

Ecologie avansată în Ierusalimul antic

Dragostea și respectul nemărginit al strămoșilor noștri pentru Ierusalim s-au oglindit și în măsurile neobișnute luate pentru a feri Orașul Sfânt de orice factori negativi care puteau dăuna fumuseții și purității sale sau condițiilor de viață ale locuitorilor.

Să fi cunoscut oare edilul Capitalei, acum douăzeci-treizeci de veacuri, metodele științifice ale ecologiei moderne și principiile îmbunătățirii permanente a mediului înconjurător?

Răspunsul ni-l dau scrierile antice — psalmi, cuvintele profeților și alte lucrări ale Tanahului, Mișna, Talmudul —, din care rezultă un nivel deosebit de avansat în domeniul urbanistic, precum și o rară capacitate de prevedere.

În Ierusalim funcționau numeroase laboratoare de combinare și prelucrare a substanțelor aromatice, necesare îndeplinirii ritualului în Templu și atelierelor de produse cosmetice. Scorțisoara, cuișoarele, cimbrul, vanilia, lămâia și alte mirodenii din țară sau aduse din depărtări parfumau cu minunata lor mireasmă străzile orașului și, alături de sunetele divine emise din Templu de marea diversitate a instrumentelor, dădeau Ierusalimului un farmec rar.

Un fapt deosebit de important este acela că în interiorul orașului erau

interzise atelierelor de prelucrat piei, cuptoarele de var și cărbuni, precum și orice întreprindere producătoare de fum sau mirosuri neplăcute. Creșterea găinilor și a altor păsări de curte, precum și prezența câinilor erau, de asemenea, interzise. „Căinii — menționau prevederile din epocă — fac zgomot, murdăresc străzile și ar putea să-i muște pe cei sosiți în pelerinaj”.

Instrucțiuni severe interziceau aruncarea sau depozitarea diferitelor obiecte, reziduuri, deșeuri pe străzile și în locurile publice ale Ierusalimului.

Toate acestea erau scoase afară din oraș prin Șaăr Haaspot (poarta gunoierului) și transportate departe, în locuri anume destinate.

Tufșurile, în care se puteau ascunde șerpi sau scorpioni, trebuiau distruse, fiind permise numai grădinile de trandafiri.

Străzile din oraș și drumul spre Capitală erau bine întreținute și orice obstacol era înlăturat, pentru a se înlesni zecilor și sutelor de mii de pelerini să ajungă cu bine la Templu în zilele de Pesah, Șavuot și Sucoț și în tot timpul anului.

În centrul urbei s-a organizat „stânca obiectelor găsite”.

Dar măsurile luate depășeau exigențele stricte ale ecologiei —

apărarea sănătății publice, aspectul estetic, cel economic, încurajarea turismului etc. Caracterul sacrosanct deosebit al Ierusalimului, prezența Templului impuneau și măsuri de ordin spiritual, religios, precum și acțiuni care să ducă la buna dispoziție a ierusalimitenilor.

În serile de vineri, de pe înălțimile unei clădiri de lângă Templu, se suna din Șofar pentru ca locuitorii Ierusalimului să fie anunțați de sosirea Șabatului, iar în seara următoare se anunța tot astfel începerea unei noi săptămâni de lucru.

În 1971, la săpăturile arheologice efectuate lângă Zidul de Apus (Kotel Hamaarevi), s-a găsit o piatră cu inscripția: „El beit Hatikia” (spre casa sunării din Șofar).

La dispoziția locuitorilor se aflau variate instituții de cultură și artă. Templul solicita un mare număr de muzicieni vocali și instrumentiști, precum și ȋohanimi și levimi, cunosători ai ceremoniilor foarte complicate. Cursuri speciale asigurau instruirea cadrelor necesare. Un obicei frumos era răspândit în Ierusalim: în perioadele de pelerinaj, cei dispuși să primească oaspeți atârnau un prosop alb la ușa de intrare.

SUZY WEISSMAN

Solemnitatea de la Templul Coral

Urmare din pag. 1

U.D.M.R., reprezentanții altor partide politice, prof. dr. Gheorghe Vlăduțescu, secretar de stat pentru Cultură, Dumitru Popa, director general al Televiziunii Române, Ivan Trutser, secretar executiv al Consiliului pentru Minoritățile Naționale, reprezentanți ai minorităților naționale, academicieni, personalități ale vieții culturale românești, ziaristi și un numeros public. Au mai luat parte Excelența Sa, ambasadorul Statului Israel la București, Avshalom Meggidon, alți membri ai ambasadei, reprezentantul Ambasadei S.U.A. - dl consilier Jonathan Rickert, al Ambasadei Austriei - dl Michael Schwartzinger, al Ambasadei Poloniei - dl B. Luft, al Ambasadei Bulgariei - dl Mirco Ivanov, al Ambasadei Italiei - dl Andrea Trabalta, al Ambasadei Ungariei - dl Béla Kalman, al Nunțiaturii Apostolice a Vaticanului - dl Santo Giorgioni.

Au fost alături de noi la acest moment comemorativ: P.S. Episcop Vicențiu Ploieșteanul, Vicar Patriarhal, reprezentant al Prea Fericitului Patriarh Teoctist al Bisericii Ortodoxe Române, Monseniorul dr. Ioan Robu, Arhiepiscopul de București al Bisericii Romano-Catolice.

Exprimând mesajul de salut al Eminenței Sale dl Șef Rabin dr. Moses Rosen față de cei prezenți și regretul Domniei Sale de a nu fi putut participa la acest moment comemorativ, din motive

de sănătate, dl ing. Theodor Blumenfeld, secretar general al F.C.E., a dat în continuare cuvântul dlui prof. univ. Oliviu Gherman, președintele Senatului, care a prezentat Mesajul președintelui României, dl Ion Iliescu, adresat Eminenței Sale și populației evreiești din România cu prilejul comemorării Holocaustului.

A luat apoi cuvântul Excelența Sa dl ambasador al Statului Israel - Avshalom Meggidon. Reprezentantul Prea Fericitului Patriarh Teoctist al Bisericii Ortodoxe Române, Prea Sfințitul Episcop Vicențiu Ploieșteanul, Vicar Patriarhal, a rostit o cuvântare comemorativă. A urmat la cuvânt Monseniorul Ioan Robu, Arhiepiscopul de București al Bisericii Romano-Catolice. Cuvântările rostite se publică în pagina a doua a revistei.

În continuarea solemnității, prim-cantorii Aizic Jukowski și Willy Hamik, acompaniați de corul Templului Coral (dirijor - Roger Avramescu), au oficiat un serviciu divin în memoria kedoșimilor. Corurile reunite Talmud Tora și „Sira Vezimra” (conduse de Izu Gott) au interpretat impresionante cântece adecvate acestei solemnități.

Hahamul Eliezer Glantz, împreună cu toți cei prezenți, a rostit kadiș pentru cei morți - Al Kiduș Hașem - în Holocaust.

Ceremonia s-a încheiat cu intonarea imnului „Hatikva” - simbol al speranțelor noastre.

„DEPORTIERT“

O carte incitantă despre Holocaust

Editura germană „Hartung-Gorre” din Rodanz (Germania), a publicat, sub redacția și colaborarea prof. univ. dr. Roy E. Wiehn, în limba germană, volumul „Deportiert”, o carte foarte interesantă, a cărei parte principală o constituie jurnalul pe care l-a scris Mirjam Korber, pe atunci în vârstă de 18 ani, originară din orașul bucovinean Câmpulung, în timpul deportării în Transnistria, în anii 1941 - 1944. Mirjam, azi medic, este soția regretatului Israil Bercovici, poet, eseist, om de teatru și istoric. Jurnalul ei este scris în românește, limba de predare a școlii pe care a urmat-o, deși acasă vorbea germana și idiș.

Salvat ca prin minune, jurnalul ajunge acum la cititor în germană, împreună cu o serie de materiale interesante care scot în evidență toată tragedia deportaților și, în genere, grozăvia crimelor săvârșite asupra evreilor din estul Europei. Într-o anumită măsură, o astfel de carte este o completare la jurnalul Annei Frank.

Senzația pe care a stârnit-o în lume acest jurnal a determinat să se caute și să se găsească nu puține materiale necunoscute publicului larg. Astfel, omul de cultură idiș, profesorul de matematică Herș Segal a adunat, redactat și tipărit amintirile unor copii evrei din lagăre. El a descoperit și tipărit, pentru prima dată, poeziile pe care o evreică din Cemăuți, Selma Meerbaum - Eisinger (1924 - 1942), le-a creat în lagărul în care a și murit la vârsta de 18 ani. Azi, Selma este apreciată ca o valoroasă creatoare de poezie modernă germană, la fel ca și tânărul Pesah Ancel (Paul Celan), din Cemăuți, ai cărui părinți s-au prăpădit în lagăr.

Jurnalul lui Mirjam Korber este un eveniment și editura germană care scoate cărți despre Holocaust l-a publicat într-o ținută grafică aleasă. Mirjam Korber - Bercovici, cea de azi, previne: „Coșmarul este viu pentru totdeauna”.

Nepotul ei, care este și traducătorul în germană al cărții, cunoscutul germanist

prof. dr. Andrei Hoisie (Corbea), completează cartea cu o istorie a evreilor din Bucovina. Prof. R. E. Wiehn exclamă în cuvântul introductiv: „Nu trebuie să uităm!”. Sora mai tânără a lui Mirjam, dr. Silvia Korber - Hoisie, descrie amănunțit mediul familial în care au crescut. Apoi umează jurnalul propriu-zis, cu însemnările lui, din care realizăm condițiile inumane în care „s-a trăit” în ghetou. Devine astfel evident că nu e vorba de un jurnal cum îl scriu mulți tineri, ci de un strigăt al vitalității și speranței evreiești, de o formă de rezistență interioară față de crimele antisemitelor care i-au deportat pe evrei și i-au ținut acolo în condiții inumane.

Adausurile la carte subliniază valoarea documentară a jurnalului. Lucrarea în engleză a lui H. L. Eaton asupra pogromului de la Iași, din iunie 1941, ajută, ca și celelalte documente (proclamații, ordine etc.) cu privire la deportare emise de Antonescu ș.a., la o vedere de ansamblu asupra situației evreilor din România în acea vreme. Este larg utilizată „Cartea Neagră” a lui Matatias Carp, dar se fac multe referințe și la materiale noi din arhive germane, care dovedesc modalitățile criminale ale „soluției finale” concepute în problema evreiască. Un număr mare de hărți dovedesc extinderea de neîmărginit intenționată pentru distrugerea evreilor. O serie de fotografii interesante și convingătoare îmbogățesc această carte reușită. Îi mulțumim lui Mirjam, familiei ei, editurii și colaboratorilor pentru devotamentul lor față de adevăr. Această editură scoate cărțile pentru Germania cu scopul de a face cunoscute crimele oribile ale nazismului și a atrage atenția asupra pericolului neonazist de azi.

I. KARA

(Articol apărut în limba idiș, în revista „Lebensfragen”, nr. 503-504, martie-aprilie 1994, Israel)

MIȘU IANCU

S-a stins din viață compozitorul Mișu Iancu, membru de seamă al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, distins membru al Comitetului de Conducere al Federației Comunităților Evreiești din România.

Inspirat compozitor, el a scris o muzică fărâșită la toate vârstele lui și pentru toate vârstele noastre, o muzică izvorâtă dintr-o inimă bună pentru toți oamenii buni. L-au iubit și vor continua să-l iubească și vor continua să-l pomenească toți oamenii care i-au ascultat muzica, care s-au împărțit din comorile ei.

Ca enoriaș al Sinagogii Malbim și, apoi, după demolarea ei, ca enoriaș al Templului Coral din București, Mișu Iancu a fost o prezență activă și remarcabilă a comunității noastre. Cu aceeași dragoste, el s-a implicat și în pregătirea serbărilor noastre tradiționale, când, la fiecare Purim, făurea noi cântece pentru sufletele noastre, pentru luminarea celor mici și celor mari în clipele noastre de cumpănă.

Cât timp a trăit, Mișu Iancu a fost o

prezență benefică pentru toți, un simbol al evreului care știe să se ancoreze cu totul devotament în cultura țării în care s-a născut și a trăit și să militeze pentru binele ei, rămânând totodată un membru fidel al obștii sale evreiești. Iată de ce vom păstra amintirea sa în sufletele noastre, iată de ce și arta și cultura românească, și obștea evreilor din România, și tinerii, și vârstnicii și toți iubitorii binelui, toți laolaltă vom păstra cu dragoste amintirea lui luminoasă.

La înhumarea lui, care a avut loc în ziua de 14 aprilie 1994, la Cimitirul Sefard din București, au luat cuvântul: prof. Haim Riemer, în numele conducerii F.C.E., dl Octavian Lazăr Cosma, vicepreședinte al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor și compozitorul Dumitru Capoianu, membru al aceleiași Uniuni. Vorbitoarii au scos în evidență înaltele calități sufletești ale lui Mișu Iancu, cinstea, corectitudinea și modestia lui, ca și darurile sale de compozitor înzestrat cu sensibilitate și rafinament.

Fie amintirea lui în veci binecuvântată!

I. FÂNTÂNARU (IACOB GOLDENBERG)

Este dificil, în cadrul restrâns al unui articol-epitaf, să caracterizezi personalitatea unui om, a unui gazetar, a unui coleg la care nu te poți gândi decât că există în continuare tot atât de cald, de plin de simplitate și de dăruire față de muncă.

Și, totuși, inima lui Iacob Goldenberg, al cărui pseudonim a fost I. Fântânaru, a încetat acum să bată.

Originar din Craiova, crescut și educat într-o familie evreiască tradițională, totodată adânc implicată în destinele țării în care a trăit (tatăl său a rămas invalid luptând în primul război mondial pentru reîntregirea României), Iacob Goldenberg s-a apionat, încă din adolescență, de idealurile sioniste. Prin profesiunea aleasă și practică aproape o jumătate de veac, majoritatea în presa românească, timp în care, pentru a satisface unele exigențe, a adoptat

numele Fântânaru, cât și în cea evreiască (a fost - o vreme - redactor la R.C.M. și, după ce a făcut Alia, la „Minimum”), Iacob Goldenberg a fost, deopotrivă, receptiv la marile probleme ale actualității, ca și ale istoriei mai apropiate, ocupându-se cu precădere, în calitate de ziarist la R.C.M., de tragedia poporului evreu în timpul celui de-al doilea război mondial și avertizând, cu mijloacele specifice gazetarului, asupra pericolului resuscitării fascismului.

Statuic redincios graiului matern, obârșiei sale iudaice, cu tot specificul, cu toată istoria sa, domie să continue lanțul de aur al generațiilor până la sacrificiul de sine, devotat familiei, prietenilor, Iacob Goldenberg rămâne mai departe în amintirea tuturor celor care l-au cunoscut și prețuit ca un exemplu de ceea ce înseamnă a fi evreu, luptător, truditor al condeiului.

DECESE

La 21 mai se împlinesc nouă ani de la dispariția scumpei mele soții REGHINA NEGREA. Comemorarea va avea loc la 29 mai, orele 11, la Cimitirul Giurgiului.

Stela - soție anunță că, la data de 10 mai 1994, se împlinesc șapte ani de la decesul bunului soț VICU STILLER. Nu voi uita niciodată grija ce mi-a purtat-o.

S-au împlinit, la 9 martie 1994, opt ani de la moartea avocatului H. RABINSOHN - Bacău, anunțată cu durere Paula și Carol Litman.

3 Sivan 5754 - șapte ani grei de durere și dor de la nedreapta despărțire de iubitul nostru, profesor SAMUEL SCHWARTZ - Botoșani. Pios omagiu de dragoste și neuitare. Soția, familia, prietenii.

Gina - soție, cu întreaga familie comemorăm pe iubitul nostru profesor ARON IACOB. Îi readucem în memorie pe dragii noștri ROSE și farmacist M. HERESCU. Pios omagiu, duioase amintiri.

Cu aceeași mare durere, Cica - soție, Dorin și Micki - copii, rudele și prietenii anunță că, la 23 aprilie 1994, se împlinesc un an de la stingerea din viață a celui mai demn și exemplar om - MANEA DAN. Nu te vom uita niciodată!

Familii Berler și dr. Ștern, din Iași, îi comemorează anul acesta pe scumpii lor părinți PAULINA ȘTERN (1 Nisan) la 15 ani și TOBIAS ȘTERN (17 Av) la 25 de ani de la deces. Le purtăm o permanentă recunoștință pentru tot ce au făcut pentru noi.

Bălan Tony - soție, Albrecht Ida - fiică, Dascălu Fany - soră, împreună cu familiile lor, cu adâncă durere reamintesc tuturor celor care l-au cunoscut, că la 23 Yiar 5754 (4 mai 1994) se împlinesc doi ani de când a plecat dintre noi iubitul și neuitatul nostru STRUL BALAN, din Iași.

S-au scurs cinci ani de la decesul dragi noastre prietene NELLY LEIBOVICI, pe care nu o vom uita. Familia Simion.

Cu durere, îi comemorăm pe dragii noștri ROZICA și avocat EMIL HERESCU. Păstrăm ca o sfântă amintire omnia și bunătatea lor. Familia, prietenii.

A trecut un an de la dureroasă despărțire de bunul și generosul nostru prieten PACI LEOPOLD. Îi vom prețui amintirea mereu. Familia Roca.

Familia și rudele anunță, cu profundă durere, încetarea din viață, la data de 2 martie 1994, a dragului lor RUBIN ALĂMARU.

ADUNAREA GENERALĂ a Federației Comunităților Evreiești din România

În zilele de 10 și 11 aprilie a.c., a avut loc, la București, în sala de festivități din str. Popa Soare, Adunarea generală a Federației Comunităților Evreiești din România.

Au participat membrii Comitetului de conducere al Federației, președinții comunităților evreiești și ai obștilor din țară, numeroși invitați.

În numele primului ministru Nicolae Văcăroiu, dl. Dumitru Doru Palade, ministrul științei și tehnologiei, a dat citire Declarației Guvernului României privind comemorarea Zilei Mondiale a Holocaustului. (Textul se publică separat în pagina a doua.)

dl. Ivan Trutzter, secretar executiv al Consiliului pentru Minoritățile Naționale, a dat citire mesajului trimis de dl. Viorel Hrebenciuc, secretar general al guvernului, coordonatorul Consiliului. (Reproducem alăturat textul mesajului.)

În raportul prezentat de dl. președinte al secției de asistență socială a F.C.E., ec. David Bănescu, s-a arătat că, în pofida procesului inflaționist în creștere, asistența socială în obștea noastră s-a desfășurat în condiții bune. Apoi au fost trecute în revistă probleme de ordin financiar, medical și școlar. S-a cerut președinților de comunități o analiză mai atentă a cazurilor de asistență socială pentru luarea de măsuri cât mai echitabile.

Di. acad. prof. dr. Nicolae Cajal a expus o serie de probleme legate de aprovizionarea cu medicamente a comunităților.

În numele comunităților pe care le conduc, au luat cuvântul av. Iancu Zimel (Craiova), ing. Pincu Kaiserman (Iasi), dr. Suhar Abramovici (Cluj-Moldovenesc), prof. Tania Grünberg (Rădăuți), M. Cojocaru (Bacău), Abraham Geza (Alba Iulia), I. Aronovici (reprezentant al președintelui comunității din Huși), Bernard Ușer (Bărlad), ing. Sigismund Horvath (Reșița), Bernard Sauber (Tg.-Mures), ing. Nilu Aronovici (Ploiești), Mișu Davidovici (Tg.-Neamț), Grin Moise (Bistrița), ing. Alfred Faust (Galați), Alfred Berger (Câmpina), Alexandru Max (Deva). Vorbitoarii au supus atenției Comitetului de conducere al F.C.E. diverse probleme locale ale vieții religioase, din domeniul asistenței sociale și medicale, precum și probleme de ordin administrativ.

Di. Prim Rabin dr. Ernest Neumann a dat glas regretului pricinuit de faptul că starea

sănătății Eminenței Sale l-a împiedicat să participe la această conferință, urându-i grabnică însănătoșire și continuarea pe mai departe a excepționalei D-Sale activități. Vorbitoarea a subliniat apoi necesitatea unei mai bune desfășurări a vieții religioase în comunități.

Di. av. Iulian Sorin, secretar general adjunct al F.C.E., a făcut o amplă expunere cu privire la bunurile imobiliare aflate în administrația comunităților evreiești din țară, insistând asupra necesității unei evidențe clare, a îngrîșirii lor corespunzătoare, precum și a identificării unor imobile care au aparținut comunităților evreiești.

În altă ordine de idei, D-Sa a făcut referiri la modul în care se realizează difuzarea „Revistei Culturii Mozaic”, ca și a cărților care apar în Editura „Hasefer”, insistând pentru implicarea mai accentuată a președinților de comunități în această activitate.

Di. arhitect dr. Tiberiu Benedek, șeful serviciului bunuri din cadrul F.C.E., a dat o serie de îndrumări privind administrarea și identificarea bunurilor imobiliare.

Di. prof. Haim Riemer, redactorul-șef al „Revistei Culturii Mozaic”, a relevat necesitatea unei mai intense colaborări a corespondenților locali la revistă, ca și a utilizării forțelor intelectuale din comunități pentru trimiterea de articole la revistă și prezentarea de conferințe în comunități respective.

Printre vorbitorii care au menționat probleme legate de viața culturală iudaică, de istorie cu implicații în actualitate s-au numărat: d-na Lya Benjamin - cercetător la Centrul de istorie al F.C.E., dnii Ticu Goldstein - publicist, Willy Moglescu - publicist, dr. Arthur Maiersohn, Solomon Negrea și Andrei Leucus.

Di. ing. Theodor Blumenfeld, secretar general al F.C.E., a dat citire propunerilor pentru alegerea noului Comitet de conducere al F.C.E. În urma votării, a fost ales noul comitet, a cărui componență o publicăm mai jos.

În încheiere, dl. secretar general adjunct, av. Iulian Sorin, a dat citire unei telegramme din partea Comitetului de conducere al F.C.E. și a tuturor participanților, adresată Eminenței Sale, cu urări de grabnică însănătoșire și de continuare a activității cu același succes pe plan intern și internațional, ca și până acum.

TELEGRAMĂ

Eminenței Sale Domnului
Șef Rabin dr. MOSES ROSEN
Președintele Federației Comunităților Evreiești din România

Membrii Comitetului de conducere al Federației Comunităților Evreiești din România, împreună cu președinții comunităților evreiești și cu ceilalți participanți la Adunarea generală anuală a F.C.E. din România, din zilele de 10-11 aprilie 1994, Vă adresează calde urări de grabnică însănătoșire, spre a reveni cât mai curând în activitatea de conducere a Federației, cu aceeași energie și competență pe care le-ați dovedit cu prisosință în decursul anilor de când sunteți în fruntea noastră.

Vă încredințăm, Eminență Voastră, că ne vom înmăna eforturile spre a ridica substanțial

calitatea muncii noastre în folosul comunităților ce ni le-ați încredințat spre conducere.

Vă transmitem Dumneavoastră și stimatei Doamne Amalia dr. Rosen, din adâncul inimii, tradiționala urare de Refua Șleima Bekarov și
AD MEA VEESRIM !

ADUNAREA GENERALĂ A F.C.E.

11 aprilie 1994

S-au mai primit mesaje cu urări de însănătoșire din partea a numeroase personalități și organizații evreiești internaționale.

COMITETUL DE CONDUCERE AL FEDERAȚIEI COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA

1. Eminența Sa dl. Șef Rabin dr. MOSES ROSEN
2. Dna AMALIA ROSEN
3. Ing. THEODOR BLUMENFELD
4. ALEX SIVAN
5. Av. IULIAN SORIN
6. Acad. prof. dr. NICOLAE CAJAL
7. Prof. univ. dr. MARCEL SARAGEA
8. Ec. DAVID BĂNESCU
9. Prof. univ. dr. ANDREI VOINEA
10. Ing. OSI LAZĂR
11. Prim Rabin dr. ERNEST NEUMANN
12. Prof. HAIM RIEMER
13. ELIEZER GLANZ
14. Dr. SUHAR ABRAMOVICI
15. EZDRA ALHASID
16. GHIDU BRUCKMAYER
17. Ing. PINCU KAISERMAN
18. Ing. ALFRED FAUST
19. Dr. CHARLES CRUPARIU
20. Arh. dr. TIBERIU BENEDEK
21. SERGIU STANCIU
22. LYA BENJAMIN

23. TICU GOLDSTEIN
24. AUREL FELEA
25. MIȘU IANCU
26. Prof. univ. HENRI WALD
27. IOSIF WEINTRAUB
28. Ing. FELIX KOPPELMAN
29. Ing. S. LÖWINGER
30. Dr. ARTHUR MAIERSOHN
31. Prof. DAN MIZRAHY
32. WILLY MOGLESU
33. IOSIF TIRER
34. Ing. TIBERIU ROTH
35. Acad. prof. EUGEN SEGAL
36. ZIGU ORNEA
37. RADU FLORIAN
38. IOSIF SAVA
39. Prof. ARIE ARIE
40. Av. I. ZIMEL
41. TUDOR STERIADE
42. HARRY ELIAD
43. Dr. IONEL GRUBEA
44. E. ALMULY

Mesajul trimis de dl. Viorel Hrebenciuc, secretar general al guvernului, coordonatorul Consiliului pentru Minoritățile Naționale

Doamnelor și domnilor,
Stimați participanți,

București, 10 aprilie 1994

Am deosebita onoare și plăcere de a saluta deschiderea lucrărilor Congresului Federației Comunităților Evreiești din România, cu speranța că acest moment va constitui un nou start în diversificarea și atingerea scopurilor pe care vi le propun.

Îmi exprim convingerea că societatea românească actuală este aptă să susțină și să-și intensifice eforturile îndreptate către respectarea drepturilor omului, implicit ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, eforturile de prevenire și eliminare a oricăror forme de intoleranță.

La împlinirea unui an de la înființare, Consiliul pentru Minoritățile Naționale este receptat ca un cadru favorabil păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a cetățenilor

aparținând minorităților naționale. O expresie a eforturilor de eliminare a oricăror forme de intoleranță este și înființarea Comitetului Național de Coordonare a Activităților pentru Combaterea Rasismului, Xenofobiei și Antisemitismului, ca urmare a recomandărilor formulate la Summit-ul de la Viena, din luna octombrie 1993.

Felicitându-vă pentru prezența dumneavoastră activă în Consiliul pentru Minoritățile Naționale, vă urez încă o dată multă sănătate și mult succes în desfășurarea lucrărilor Congresului.

Secretar General al Guvernului,
Coordonator al Consiliului pentru Minoritățile
Naționale,
VIOREL HREBENCIUC

NEVĂZĂTOR, DAR TOTUȘI...

Există momente în viață când simți nevoia să împărtășești semenilor ceva din propria ta trăire, din propriile tale emoții, din mica sau marea ta bucurie, din care ai vrea să dăruiești o parte a oamenilor.

Un astfel de eveniment mi-a luminat de curând propria existență, prin bunăvoința unor oameni cu suflet și caracter ale, oameni plămădiți din aliatul rar al celor ce știu să dea altora lucrul cel mai de preț al vieții: dragostea, bunățatea, înțelegerea.

Dar despre ce este vorba?
Mai întâi, să mă prezint: sunt un om căruia timpul i-a cernut în păr neaua celor peste 80 de ani, iar soarta a făcut să dispară pe rând toate ființele ce-mi erau dragi și apropiate. Și dacă bătrânețea și singurătatea au fost mereu haine grele de purtat, atunci când ești nevăzător - zăresc doar slab umbre și lumini - povara este și mai grea.

O dată cu sosirea anotimpului friguros, zilele au devenit mai scurte, întunericul mai des, singurătatea mai grea.

Și într-o zi, telefonul, rupând tăcerea ce mă înconjoară, sună din partea Comunității Evreilor din București - Secția Asistență, care îmi cerea permisiunea de a fi vizitat de o delegație din partea „Joint”-ului, a I.B.I. - Institutul Evreiesc pentru Ajutorarea Orbilor - și a sponsorilor acestui institut, doamna și domnul Wolfson, din S.U.A.

Desigur, surpriza mea a fost pe cât se poate de mare, pe atât de plăcută. Căci iată, eu, un om nevăzător, pot fi în atenția unei astfel de delegații. Așteptam cu emoție clipa întâlnirii. Ea a venit, aducându-mi în casă prezența unor

oameni veniți de departe, angrenați, desigur, într-o multitudine de probleme și care, totuși, își găsiseră timp să-mi acorde și mie ceva din umanismul și căldura lor sufletească. Ei știau că prietenii mei vechi de o viață - scrisul și cititul - mă părăsiseră. Știau cât de mult le simțeam lipsa și au încercat să mă îndrume cum să-i regăsesc. Aduseseră cu dănsii hârtie special liniată, creioane speciale și multă, multă generozitate.

Asemeni unui copil, am învățat alături de dănsii să scriu cu majuscule. Trăiam parcă un vis, în care eram din nou copil și descopeream miracolul „literiei scrise”. Acești oameni, veniți de peste mări și țări, plecau, dar lăsaus în locul lor doi buni și vechi prieteni regăsiți: scrisul și cititul.

Apoi, pentru a-mi umple golul timpului liber - și numai Bunul Dumnezeu știe cât de coplesitor de mult timp liber are un om vârstnic și singur -, mi-au oferit posibilitatea audierii pe casetofon a unor scrieri din literatura română și din cea străină. Astfel, vizita acestor mesageri de departe a însemnat pentru mine refacerea unor punți cu lumea, cu viața, cu societatea. Am învățat să învăț. Am învățat că niciodată nu este totul pierdut. Am învățat că speranța „în mai bine” poate fi oricând lumina ce călăuzește spre noi dragostea semenilor noștri, chiar dacă ea vine uneori de departe, de foarte departe.

Vă mulțumesc, dragi prieteni!

Al Dvs.,
ALEXANDRU NEGREA
București

AM ÎNVĂȚAT CĂ SPERANȚA „ÎN MAI BINE”
POATE FI ORICÂND LUMINA CE CĂLĂUZE-
STE SPRE NOI DRAGOSTEA SEMENI-
LOR NOȘTRI, CHIAȚ DACĂ EA VINE
UNEORI DE DEPARTE, DE FOARTE DE-
PARTE.
VĂ MULTUMESC DRĂGI PRIETENI
AL. DVS. NEGREA ALEXANDRU
BUCUREȘTI

UN PREMIU PENTRU DAN MIZRAHY

Ne face plăcere să consemnăm că Uniunea Interpretărilor, Coregrafilor și Criticilor Muzicali din România a acordat premiul pe anul 1993, în domeniul artei instrumentale, pianistului și compozitorului Dan Mizrahy, colaborator al revistei noastre, membru în

Comitetul de conducere al Federației Comunităților Evreiești din România.

Transmitem distinsului muzician recent premiat cele mai călduroase felicitări din partea conducerii Federației și a redacției noastre.

IUDAISMUL ȘI CRIZA SPIRITUALĂ A EUROPEI

Între sălbatic și robot

Prăbușirea unor idealuri utopice a dus la neîncrederea crescândă a multora în orice ideal, iar spectaculoasele succese ale invențiilor tehnico-științifice au sporit primejdios distanța dintre afectivitate și rațiune, dintre sensibilitate și intelect, dintre morală și știință. Tehnica și știința se dezvoltă independent de nevoile oamenilor, iar afectivitatea refuză orice ideal în stare s-o strunească. Ultimul veac al mileniului nostru este plin de războaie interetnice, naționale și tribale, iar mass media, bombardând omenirea cu imagini, fabrică nevoi superflue pentru produse inutile, poluând, din ce în ce mai periculos, mediul înconjurător. Așadar, pe de o parte, o afectivitate dezlanțuită în tot felul de violențe, iar, pe de alta, o rațiune mereu mai retrasă într-o știință indiferentă față de valorile fundamentale ale omului. De aici, o artă preocupată să izbească doar simțurile și o știință care consumă mai multă energie pentru inventarea mijloacelor de distrugere decât pentru descoperirea cauzelor bolilor de pe pământ. Așa au apărut pictura petelor, muzica zgomotoasă, urletele în locul melodiilor, dansurile epilectice și amoralitatea invențiilor tehnico-științifice: se fabrică tot ce se poate și mai puțin ce trebuie.

Criza culturii contemporane este mai presus de toate **spirituală** și ea nu poate fi depășită decât prin restabilirea legăturii dintre afectivitate și rațiune.

Afectivitatea, scăpată de sub controlul rațiunii, duce la sălbăcie, iar rațiunea, neînsușită de afectivitate, duce la robotizare. O emoție naturală nu devine fapt de cultură fără intervenția rațiunii.

Necesitatea unității dintre afectivitate și rațiune decurge din faptul că lumea nu poate să aibă altă valoare decât aceea pe care omul este în stare să i-o dea. Lumea n-a fost făcută pentru om; numai omul o poate face pentru el. Heliocentrismul a înălțat geocentrismul și nicidecum antropocentrismul. Numindu-l, omul a scos lucrurile din anonimatul existenței lor și a început să le dea un rost omenesc. Afectivitate au și necuvântătoarele, însă, prin vorbire, afectivitatea umană este pusă în contact cu rațiunea care o modelează.

O emoție **spontană** nu devine emoție **estetică** fără intervenția rațiunii. Artă nu este însăși viața, ci expresia pe care o capătă atitudinea unui artist față de viață. Dizolvarea artei în viață ar întoarce cultura în natura din care s-a născut.

„Gândirea umană inaugurează o nouă lume de bucurii și de dureri”, scria Max Scheler, criticând, ignoranța esențial pozitivă a întemei unității care leagă în experiență valoarea obiectului și acțiunile emoționale¹².

Aprecierea lumii din punctul de vedere al omului este micșorată de afectivitate. Afectivitatea are un rol hotărâtor în valorificarea lucrurilor. Dar fără intervenția rațiunii afectivitatea rămâne o stare sufletească incapabilă să ajungă la o **judecată** de valoare în stare să împiedice uzurparea scopurilor de către mijloacele și să pună lumea în slujba omului.

„Sentimentele stărnite de un obiect se atasează, în mod firesc, de intermediarele prin care acest obiect poate fi obținut sau realizat, atât de strâns, încât scopul urmărit este puțin câte puțin pierdut din vedere, în vreme ce mijloacele care permit atingerea lui devin ele însele scopurile dorinței noastre. Zgărcitul, de pildă, începe prin a iubi banii pentru bunăstarea, siguranța sau independența pe care i-o asigură, dar puțin câte puțin ajunge să-i iubească pentru ei înșiși până la a se lipsi de bunăstarea pentru care i-a căutat”¹³.

Mijloacele sunt prezente, scopurile sunt proiectate în viitor; mijloacele sunt reale, scopurile sunt doar posibile. Afectivitatea este mult mai legată de mijloace decât de scopuri: durerea, plăcerea, bucuria sunt mult mai intense decât regretul, speranța, nostalgia. Cu cât scopurile sunt mai îndepărtate, cu atât este mai mare atașamentul față de mijloace. În istoria tuturor religiilor, ritualul tinde să devină mai important decât credința. Cea mai dăunătoare răsturnare a raportului dintre scopuri și mijloace se petrece în politică. Lupta de eliberare națională împotriva regimurilor deznăționalizante este un mijloc; scopul este dezvoltarea liberă a individualităților. Individualitatea este scopul suprem al organizării sociale. O societate este cu atât mai înaintată, cu cât numărul individualităților

ei creatoare este mai mare. Numai că trecerea de la masificarea uniformizantă la individualizarea diferențiată este mijlocită de redobândirea identității naționale, de cultivarea limbii naționale, fără de care nu se poate ajunge la conștiința de sine. Din nenorocire însă, afirmarea demnității naționale degenerază deseori în naționalism. Diferențele naționale și individuale trebuie să fie prilej de colaborare, nu de vrajbă.

Natura este plină de cauze și efecte, dar mijloace și scopuri nu există decât în cultură, deoarece sunt valori de care numai omul este capabil. Necălăuzită de rațiune, afectivitatea confundă mijloacele cu scopurile și zădărnicește orice ierarhizare a valorilor. În regimurile totalitare, importanța ideilor nu rezidă în adevărul lor, ci în capacitatea lor de a emoționa.

Teama de schimbare, de accidental, de nou împiedică înțelegerea ideii de timp, și cu atât mai mult a ideii de viitor. Viitorul este dimensiunea cea mai umană și cea mai neliniștitoare a omului. Neîntind o realitate, ci doar o posibilitate, el nu se află ascuns în timp așa cum o capcană se află ascunsă în spațiu. Viitorul nu este niciodată un singur, ci mai mulți; numai confundarea timpului cu spațiul ne face să folosim atât de rar pluralul, singurul care i se potrivește.

Aristotel vorbea de „viitori contingenți”. Viitorul este o preocupare exclusiv umană, deoarece despre el nu se poate decât vorbi. Angoasa pe care viitorul o provoacă omului este firească, deoarece, în cele din urmă, el înseamnă, inevitabil, moarte. „Angoasa morții (una din cele mai puternice surse de suferințe ale omului, prin aceasta se deosebește de animal, fixat în prezent, care n-are decât spaima morții născute dintr-o situație momentană)”.¹⁴

În primul rând, angoasa morții menține subaprecierea temporarului în favoarea ideii de eternitate, sau cel puțin a stabilității, care nu este decât un surrogat mai la îndemână al eternității. Schimbarea cere un efort de readaptare, care tulbură obiceiurile și stărnește nesiguranța; stabilitatea este comodă, iar eternitatea consolează frământările actuale. Numai prin rațiune regretul, grija și speranța duc la diferențierea dintre trecut, prezent și viitor.

Nu se poate ieși din criza spirituală a societății contemporane fără restabilirea unității dinamice dintre afectivitate și rațiune, dintre știință, morală și artă. Destinul omului este să trăiască neconștient în tensiunea dramatică dintre afectivitate și rațiunea menită s-o strunească.

Cu cât este mai profundă criza spirituală prin care trece societatea contemporană, cu atât mai actuale sunt idealurile iudaismului. Mai presus de toate, iudaismul este o concepție care îi învață pe oameni să lupte cu ei înșiși, să-și țină instinctele sub controlul rațiunii, să-și strunească afectivitatea. Iudaismul nu se împotrivesc naturii, ci doar tendințelor sălbatică ale ei. Ascetismul este străin iudaismului. Idealul iudaismului nu urmărește nimicirea naturii, ci doar domesticirea ei. Iudaismul este o concepție a vieții depline, nu a morții izbăvitoare. Respectarea celor zece porunci nu restrânge viața omului, ci o civilizează. Crezând în perfectibilitatea neconștientă a omului, iudaismul este primul care a adus ideea de istorie în istoria ideilor.

În iudaism, scopul suprem al omului este omul însuși, ca individualitate în continuă dezvoltare.

Cronografie există, dar înțelegerea istoriei ca un progres care poate să ducă la un viitor calitativ superior prezentului este contribuția fundamentală a iudaismului.

Nici Aristotel nu a fost în stare să-și închipuie o societate superioară celei în care trăia, o orânduire fără sclavi, în care fiecare să aibă libertatea de a deveni o individualitate creatoare. Când un asemenea ideal a trecut prin mîntea lui genială, l-a considerat absurd, deoarece, „suveicile nu pot să meargă singure”. O societate este cu atât mai înaintată, cu cât tehnica ei este mai capabilă să preia din ce în ce mai mult din munca oamenilor, dându-le astfel o libertate crescândă de dezvoltare spirituală. Auto-tele-mecanizarea, neabuzată de Aristotel, eliberează omul de trudele neumane pe care a fost nevoit să le îndeplinească în trecut. Proprie omului este creația.

Nu este posibil o civilizație înaintată fără conștiința de sine și, mai ales, fără stăpânirea de sine a fiecăruia. Ceea ce deosebește omul de toate celelalte ființe este libertatea lui de a se înălța de la reacția spontană față de provocările mediului la intervenția conștientă în mersul lucrurilor și al vieții spirituale.

Omul este, din această pricină, singura ființă care poate deveni individualitate creatoare. În iudaism, cea mai mare importanță o are individualitatea, nu masa, nu rasa, nu clasa. Nu ura, ci iubirea este sentimentul predominant în iudaism. Numai diferențierea societății în individualități din ce în ce mai originale poate să ducă la o unitate rodnică a

civilizației contemporane, împotriva oricărei uniformizări stagnante.

Iudaismul încearcă neconștient să refacă unitatea dintre afectivitate și rațiune, dintre sensibilitate și intelect, dintre gând și faptă.

În fața crizei morale prin care trece societatea noastră, iudaismul cere contemporanilor să-și gândească trăirile și să-și trăiască gândurile.

¹¹M. Scheler, *Le sens de la souffrance*, Paris, p. 24.

¹²*Ibid.*, p. 140.

¹³Andre Jousain, *Les sentiments et l'intelligence*, Paris, 1930, pp. 76-77.

¹⁴Max Scheler, *op.cit.*, p. 25.

HENRI WALD

DIN COMUNITĂȚILE NOASTRE

CLUJ-NAPOCA

Cele două seri, cu adevărat, altfel decât toate celelalte seri din timpul anului, au fost marcate și în obștea evreiască din municipiul de pe Someș, prin participarea la Seder a 128 de enoriași în prima seară și 94 în a doua.

A devenit o tradiție organizarea, la Restaurantul ritual din localitate, a Seder-urilor colective.

În prima seară, mesader a fost Iosif Weintraub, președintele comunității, iar „Ma niștana” a fost rostită de elevul Tomer Moșe Murad, explicându-li-se apoi pe larg participanților, într-o atmosferă tradițional evreiască, semnificațiile străvechi și mereu actuale ale Hagadei.

În a doua seară, mesader a fost Benjamin Müller, eful Tempelor din Cluj-Napoca, iar întrebările au fost puse de elevul Dorean Horovitz.

Mesajul de Pesah 5754 al Eminenței Sale a fost citit de Emanoel Tischler, secretarul comunității clujene.

Corul Talmud Tora, dirijat de Ecaterina Halmos, a susținut în ambele seri programe adecvate de Seder, mult apreciate de participanți.

Correspondent
E. DULGHERU

PIATRA-NEAMȚ

Într-un cadru sărbătoresc, aproape 100 de enoriași ai Comunității Evreilor din Piatra-Neamț și-au dat întâlnire, în seara de Seder 5754, la Templul Leipziger din Piatra-Neamț.

Atmosfera sărbătorească a fost susținută și de contribuția formației artistice, care a amintit auditoriului istoricul și ritualul specific Pesahului.

La masa festivă, majoritatea participanților și-au amintit de modul în care această seară era sărbătorită în casa părintească, depănând amintiri din perioada în care uita evreiască era plină de evrei.

A fost o seară deosebită, care a contribuit la unitatea populației evreiești locale, îndemnându-ne să nu uităm îndatorirea pe care o avem de a transmite generațiilor viitoare tradițiile și obiceiurile evreiești.

Correspondent
Ing. IANCU LEON

BACĂU

Pentru sărbătoarea de Pesah, comunitatea noastră a procurat din timp toate alimentele tradiționale pentru primele două seri de Seder.

Totodată, Restaurantul ritual a pregătit masa pentru 100 de persoane la Comunitatea Evreilor din Piatra-Neamț.

În prima seară de Seder, la Bacău au participat 106 persoane, iar în a doua seară, 96.

În prima seară, am avut ca oaspeți familia dlui Yaacov Baracki, de la Ambasada Statului Israel în România și pe dna Tova Ben Nun, de la Sohnut - filiala București.

La ambele seri de Seder, mesaderi au fost președintele comunității noastre și dl profesor Iosif Leib.

Copiii de la Talmud-Tora au contribuit la buna desfășurare a Sederului. O participare deosebită au avut și cei care erau prezenți la mese: au acompaniat copiii, au cântat, creându-se o atmosferă de bună înțelegere. Au fost două seri de adevărată sărbătoare evreiască. Pentru cei bolnavi, bătrâni, care nu au putut participa la aceste mese, li s-au trimis acasă masa, lotkisi și altele.

O parte dintre ei au fost vizitați de președintele comunității sau de colaboratori ai

săi, care le-au adresat felicitări cu ocazia acestor sărbători.

Coreligionarilor din județ li s-au trimis acasă carne rituală, pachetul de alimente pentru Pesah, ajutorul în numerar.

Asistații noștri au mulțumit conducerii F.C.E., Eminenței Sale dl Șef Rabin dr. Moses Rosen, pentru ajutorul acordat în numerar și în alimente, urându-i ani mulți de viață, în deplină sănătate și putere de muncă, pentru a ne conduce mai departe.

Correspondent
M. COJOCARU

CÂMPULUNG MOLDOVENESC

În cadrul sărbătorii de Pesah 5754, la Câmpulung Moldovenesc au avut loc două seri de Seder, la care au luat parte circa 20 de persoane.

De asemenea, cinci persoane în vârstă, singure, nedepasabile, au primit alimente specifice de Pesah.

Correspondent
Dr. SUHAR ABRAMOVICI

BOTOȘANI

Comunitatea Evreilor din Botoșani a sărbătorit Pesah 5754 organizând două Sedere colective la Restaurantul ritual din localitate.

Au fost prezenți, în fiecare seară, circa 70 de enoriași.

Despre însemnătatea sărbătorii a vorbit dl Iosif Tîr, președintele comunității, care a dat citire și mesajului Eminenței Sale dl Șef Rabin dr. Moses Rosen.

Mesader a fost dl Segal Iliel Herșcu. Copiii Daniel Elemberg și Adi Wexler au pus cele patru întrebări, iar membrii corului „Șir-Hasalom” au prezentat un program adecvat acestei sărbători.

S-au servit tradiționalele mâncăruri de Pesah, iar celor bolnavi și nedepasabili li s-a adus mâncarea la domiciliu.

Correspondent
H. MULHSTEIN

CRAIOVA

Ca și în anii precedenți, și în acest an s-a organizat un mini-Seder în prima seară de Pesah, la care au participat 23 de persoane. Despre semnificația sărbătorii a vorbit dl dr. Cornel Sabatay, după care dl Samoil Sternlieb, consilierul comunității, a dat citire mesajului Eminenței Sale dl Șef Rabin dr. Moses Rosen, cu ocazia sărbătorii de Pesah 5754. Rugăciunea de Pesah în sinagogă a fost oficiată de dl Samoil Sternlieb, care a fost și mesader la Seder.

Correspondent
Av. I. ZIMEI

• Membrii corului „Șir-Hasalom” din Botoșani

DOCUMENTE INEDITE

Cum s-a născut „revista fără nume“..

Din „durerile facerii“ acestei reviste. S-au zbatut CDE-iștii ca s-o împiedice să apară. Am reușit să obțin aprobarea guvernului (celelalte culte aveau publicații), dar Federația făcea greutăți în continuare. Diverse pretexte. Cel mai serios a devenit... botezul revistei. Ce nume să-i dăm? Am propus „Sinai“ (muntele Decalogului). Vai de capul meu ce am pățit. Cu o filipică necruțătoare m-a executat în ședință tov.-ul Meister (cadrele, înțelegeți Dvs.) perorând: „Cum, tocmai acum, la criminala invazie israeliană în Sinai, Șef Rabinul nu se sfiește să facă o asemenea propunere?“. Am înghițit și am propus, nici mai mult, nici mai puțin decât „Menora“ - candelabrul din Templu, cel pe care Antiohus a vrut să-l stingă, cel pe care Titus l-a dus la Roma. „Ce îndrăzneală!“ - mă apostrofă un alt „tovarăș“, avocat de meserie. „Păi Menora e simbolul Statului Israel... Așa am ajuns?“. Iar am înghițit-o. Și am mers din propunere în propunere, până când am văzut că așa lucrurile nu iau sfârșit.

Am propus deci ca ... revista să fie fără nume. Aici nu au mai avut cu ce să mă „demaște“ și nici argumente n-au mai găsit. Așa a rămas până în ziua de azi, adică din 1956 până în 1994: „Revista“ pur și simplu.

Azi nici n-aș accepta să-i mai dau alt nume. Ceea ce a înfăptuit în acești 38 de ani îi dă dreptul să fie mândră cu numele de „Revista“. Atât și nimic mai mult. (n.n.1994)

3 noiembrie 1954

Către MINISTERUL CULTELOR

Avem onoarea a vă supune umătoarele:

Cultul Mozaic din R.P.R. a editat întotdeauna diverse periodice și publicațiuni de studii, informațiuni religioase, documentare istorică etc. Astfel apăreau: revista „Sinai“, periodicele „Kwutzei Efraim“, „Ešurun“, „Idische Wissenschaft“, „Unzer Wort“ etc.

Cultul ortodox creștin și alte culte din R.P.R. editează regulat astfel de publicațiuni. În R.P. Cehoslovacă apare săptămânal revista „Vestnik“, organ al comunităților mozaice din Praga, revistă care are un caracter net religios. În R.P. Ungară, R.P. Polonă, R.D. Germană apar, de asemenea, astfel de publicațiuni. Numai Cultul Mozaic din R.P.R. face actualmente excepție în această privință.

În afară de faptul că viața religioasă a unui cult ai cărui credincioși sunt răspândiți în aproape toate regiunile țării necesită o astfel de publicațiune, activitatea de educație cetățenească a acestui cult reclamă și ea îndreptarea acestei omisiuni.

Predicile rabinice sunt îndrumate de către noi, de cîteva ori pe an, prin teze pe care le trimitem și care sunt axate pe lupta pentru pace. Aceste materiale, din cauza dificultăților tehnice, ajung de multe ori cu întârziere și în condițiuni proaste, neputînd fi folosite de către predicatori. O asemenea îndrumare e însă necesară pentru toate predicele săptămînale.

Propun deci aprobarea editării de către Federația de Comunități Evreiești a unei publicațiuni săptămînale care să conțină: studii teologice, materiale de actualizare a capitolelor biblice săptămînale, informațiuni religioase etc. De acord cu Federația de Comunități Evreiești, vom elabora un plan de lucru și vom alcătui un comitet de redacție care să aducă la îndeplinire acest plan.

Vă rugăm să binevoiți a sprijini pe lângă organele în drept realizarea acestei propuneri.

Luptăm pentru apărarea Păcii!

Dr. MOSES ROSEN

Șef Rabin al Cultului Mozaic din R.P.R.

...și prin ce greutăți a trecut

„Furcile caudine“ prin care trece biata noastră revistă. O mică parte din „necazurile“ ei sunt menționate mai sus. O bătaie neconținută, cu scopul de a ne face să ne lăsăm păgubași. Ei bine... ei au dispărut și revista a depășit 38 de ani de v. ață și străbate mapamondul evreiesc, în cînte și demnitate. (n.n. 1994)

În toate cercurile evreiești, religioase și laice, din străinătate, am găsit un interes enorm pentru publicația noastră „REVISTA CULTULUI MOZAIC“. Cele cîteva exemplare care sosesc la New York sunt fotocopierte și numeroase biblioteci, arhive bibliografice sau organizații se străduiesc să capete aceste fotocopii. Aceasta se datorează faptului că există acolo, ca și în Israel și în celelalte comunități evreiești din Occident, o mare curiozitate pentru modul cum se dezvoltă viața evreiască de la noi, sub toate ale ei aspecte.

Publicația aceasta fiind singurul organ de presă evreiesc din țara noastră, acest interes e cu atât mai justificat.

În actualele condiții de editare, această revistă nu poate însă reflecta actualitatea din viața evreiască și modul ei de apariție deservește interesele noastre.

Într-adevăr, de la depunerea materialului spre lectură (la Departamentul Cultelor și la Direcția Presei) pînă la acordarea vizei „BUN DE TIPAR“, durează luni de zile. După tipărire, obținerea vizei „BUN DE DIFUZARE“ necesită, alte săptămîni. Din această cauză, revista apare cu întârzieri de 2-3 sau chiar 4 luni. De la expedierea în străinătate pînă cînd parvine destinatarului, durează iar 3-4 săptămîni. Menționăm că la Budapesta apare o revistă similară săptămînală. De la

depunerea materialului pînă la tipărire, durează acolo cel mult 2 zile. La Praga revista lunară „VESTNIK“ are aceeași durată de editare. La Varșovia apare un ziar în limba idiș, de 4 ori pe săptămînă.

Întîmpinăm, de asemenea, greutăți și la tipografia „13 Decembrie“ la care se editează revista. Durata tipăririi unui exemplar e de luni de zile. Ni se refuză zețarii de limba idiș (sînt în total 3), care sînt dați la lucrarea altor materiale în limba română. De asemenea, cantitatea de literă tipografică idiș e mult insuficientă și lipsită de variație.

În pofida interesului ce se manifestă în străinătate pentru revistă, nimeni nu se poate abona. Legațiile nu au nici un fel de informație în această privință și nu pot da lămuriri publicului. Credem că prin „Cartimex“ s-ar putea organiza aceste abonamente.

În concluzie, propunem umătoarele:

1. Măsurile corespunzătoare pentru ca verificarea materialului redacțional al „Revistei Cultului Mozaic“ să nu dureze mai mult de 5 zile. De asemenea viza „BUN DE DIFUZARE“, care se dă după tipărire să nu dureze mai mult de 2 zile.
2. Normalizarea duratei de expediție, astfel ca revistele să ajungă în timp util la destinatari, în special la cei din străinătate.

Cum îți clădești casă și îți plantezi grădină din pietre de mormânt evreiești

Până în ziua de azi, această sfidare a oricărei morale, această pângărire sălbatecă a cimitirului nostru a fost menținută. Mergeți la Bicsad și veți vedea. Degeaba plîngerile, în zadar protestele. (n.n. 1994)

Nr. 8534/13 dec. 1973

Domnului EMIL BOBU,
ministru afacerilor interne

Vă aducem la cunoștință că în comuna Bicsad, jud. Satu Mare, s-a comis un fapt de distrugere și profanare a cimitirului evreiesc din acea localitate, de o gravitate excepțională, nemaiîntîlnită pînă astăzi în altă localitate și anume:

Toate pietrele funerare de pe mormintele din cimitir au fost doborîte și furate, fiind întrebuințate la diverse lucrări de construcție.

Organele Miliției s-au deplasat la locuința numitului Bogdan Ioan din comuna Bicsad, str. Toamna nr. 492, și au constatat că acest cetățean construiește acum o sură și că postamentul acestei suri este executat din pietrele funerare furate din cimitir, unele din ele purtînd încă inscripții în limba ebraică. Parte din monumente sunt din marmură albă și marmură neagră. Numărul monumentelor funerare numărate la acest postament este 27.

Tot Bogdan Ioan și-a construit și o locuință, folosind pentru postament tot monumentele funerare din cimitir. Acestea nu s-au putut număra, postamentul fiind tencuit. Stilul porții este, de asemenea,

Președinte,
Dr. M. ROSEN, Șef Rabin al Cultului MozaicSecretar general,
EMIL ȘECHTER

Așa s-au dărâmat sinagogi...

Miliția avea la îndemână tot felul de...complici. Vasăzică dl Șef Rabin dă aviz negativ. Nu se poate admite demolarea sinagogilor din Tg.-Neamț, Buhuși, Piatra-Neamț etc., etc. Ei bine, noi, autoritățile respectăm libertatea cultului; dar ce să facem cu țigani? Ei fură ușile, ferestrele, sparg zidurile, iar poliția n-are ce să le facă. Clădirea - e adevărat - se află în centrul orașului. Miliția e la doi pași. Lucrurile se repetă noapte de noapte, dar, vail, Miliția, săraca, nu vede și așa plîngerile noastre sunt politicos primite și politicos...puse la dosar.

Nu-i vorbă, de multe ori așa-zisa indolență a Miliției a fost înfrîntă, pentru că, del, nici noi nu ne lăsăm cu una, cu două! Dacă declarăm în presa străină că avem libertate religioasă, o și pretindeam, insistam, protestam și în multe cazuri... reușeam.

Uite - așa, „au adus evreii comunismul“, luptînd cu dînsul pas cu pas (tiranii cei mici, din provincie, erau mai primejdioși decât cei de la centru)...

Spre ilustrare, dăm exemplul cu Hotelul Nord din Calea Griviței. Acolo se dărâmasse întregul cartier și numai sinagoga „Poradim“ nu am lăsat s-o dărâme, împiedicînd, fără voia noastră, construirea Hotelului Nord. Argumentul nostru: e singura sinagogă pînă în strada Atena. Evreii bătrîni, păstrători ai datinelor, nu pot folosi vehiculele sâmbătă și astfel rămân fără lăcaș de rugăciune. Ei bine, șase ani s-a pertractat și pînă la urmă ni s-a dat un apartament (în vecinătate) în care sinagoga s-a mutat.

A tout seigneur, tout honneur... Am reușit. Numai că, prin... „coincidență“, problema clauzei se punea atunci acut și un cuvînt bun al nostru nu strica. Ba dimpotrivă, se puteau construi vreo cîteva sute de hoteluri cu ce a adus clauza țării românești. Iată deosebirea de destine. „Habent sua fata libelli“, spuneau romanii. O biată soartă are o sinagogă dacă stă la Tg.-Neamț și alta dacă are șansa să fie în ochii lumii, vis-à-vis de Gara de Nord... (n.n. 1994)

6515/12 oct. 1979

Către

DEPARTAMENTUL CULTELOR

-Cabinet-

Am fost informați telefonic și telegrafic că, în ultimul timp, aproape în fiecare noapte, diverși infractori procedează în mod sistematic la distrugerea și devastarea imobilului proprietatea Comunității Evreilor din Tg.-Neamț, str. Cuza Vodă nr. 83 - și anume se dislochează și se fură geamuri, se demolează zidurile, plafoanele încăperilor, furîndu-se cărămizile, iar camera în care se afla instalat cabinetul medical a fost în întregime distrusă, se distrug grădini etc.

S-au făcut reclamații la Miliție; dar pînă în prezent nu cunoaștem rezultatul cercetărilor.

Acest imobil este situat în centrul orașului, în imediata apropiere a autogării,

Președinte,
Dr. MOSES ROSEN, Șef Rabinul Cultului Mozaic

de unde pleacă și sosesc zeci de autobuze, este în stare bună, avînd mai multe încăperi, folosite astăzi pentru magazie, cabinet medical, depozit și alte activități ale Comunității Evreilor din Tg.-Neamț și este destinat a deveni sediul Comunității, întrucît imobilul actual al sediului a fost expropriat și va fi în curînd demolat. Dar, oricare ar fi situația, considerăm un caz neobișnuit ca un imobil în stare bună să fie la discreția unor răufăcători.

Vă rugăm în mod stăruitor să binevoiți a interveni de urgență pentru stăvilirea acestor abuzuri și sancționarea celor vinovați de aceste fapte ilicite.

Alăturăm copie de pe telegrama primită de la conducerea Comunității Evreilor din Tg.-Neamț.

Secretar general,
EMIL ȘECHTER

ADEZIUNI LA DECLARAȚIA PREZENTATĂ DE EMINENȚĂ SA LA TELEVIZIUNE

BUCUREȘTI

Sorin Sira
Elias Alexandru, medic-primar
Paul Iscovici, profesor
Manole Iosiper, ec., director
general
Riemer Corinna, profesoară
Adrian Holan
Sergiu Abeles
Moses Estera, ingineră
Opincariu Villy
Opincariu Stella
Stein Cecilia
Iser Mendel
Deac Haim
Asman Edith
Salater Iosif, prof. economist
Grünberg Mickel
Herscovici Toni
Schwartzman Hermina,
economist
Botta Tina, contabil
Rotner Ita, jurist
Cohanov Sara
Fritz Braun, actor
Cristi Segall, actor
Ghersin Carol
Lescinski Moni, economist
Durandin Catherine, profesoară,
Paris, France
Bier Feux
Cramer Iancu, jurist
Cohen Teodor, fotograf
Ing. Antschel Friedrich
Ing. Gutman Felix
Bergher Samy, economist
Amen Nathan, inginer
Hollan Iosef, inginer
Stoleru Vali
Stoleru Eva
Tibor Molnar, scriitor și ziarist
Iureș Ștefan, scriitor
Cati Camil, economist
Fogel Francisc
Davidescu Jean, economist
Zalmanovici Izrael, economist
Berghoff Milu, avocat
Rădulescu Puiu, inginer
Blechner Carol
Vereanu Moise, economist
Brauch Matei, contabil
Susana Zelig (Ana Erde),
profesor
Gros Carol, electronist
Benedek Zoltan, electronist
Benedek Paula
Falic Heinrich, doctor
Dr. Ing. Marcel Mardu
Marcu Silva, inginer
Haimberg Ana, juristă
Segal Adat, economist
Filip Michaela (Schechter)
Litvac Fritz
Uhrmann Willy
Polschi Estera Tina
Barbu Rica, contabilă
Schechter Igo, economist
Eibenschütz Frida
Marcovici Lionel
Abramovici Mariana
Goldstein Maria
Stofel Magdalena
Marcus Albrecht Saniel
Mircea Brătescu, inginer
Zimand Rudolf, inginer
Zimand Silvia, inginer
Max Almuly
Iarovici L.
Iacob Guttman
Andrei Esfor
Antip Felicia, ziaristă
Moise Vladimir, statistician
Moisevici Aron, tehnician
Chirătescu Paul, inginer
Cogan Mircea, inginer
Rosner Elfrida
Nathansohn Hana
Nathansohn Iosif
Jukovschi Aizic, cantor
Auslander Alex, inginer
Sterian Nelu
Avadic Cela
Goldner Natti
Vișoianu Sorin
Lichtig Aurelia
Simion Simion, arhitect
Simion Sonia
Riven David
Margulies Hari
Adler Iosif
Timofte Clementa
Negrea Alexandru
Weissbuch Martin
Apostol Roza, profesoară
Someșan Barbu, jurnalist
Moscuca Adriana, profesoară
Băleanu Sylvia, casnică
Băleanu Isac Sergiu
Segal Lippa
Clingher Rowald, medic
Şaim David, medic
Ungurianu Angela, programator

Goldstein Aurel
Goldstein Zinela
Herman Leria
Leibovici Mauriciu, profesor
Moscovici Adrian, inginer
Hirs Octavian, economist
Hirs Vasilica, redactor
Poch Albert
Acs Ioan, inginer
Acs Frima, medic
Gilbert Ella
Grunea Iuliana
Ungar Elisabeta, profesoară
Iancovici Paula, profesoară
Savu Arleta
Roșu Marci
Ursu Marietta
Boga Sofia
Perlman Jean
Ervin Sandor
Jerome Tahirski, inginer
Adelman Romy David, medic
Kimmel Nuhâm, economist
Mihail Solomon
Miriam Fulga
Rottner Jean
Schubert Harry
Ferar Aurelia
Bartoluci Lucian
Bir Heinrich, prof. univ.
Tachman David
Manasaru Sarlota
Iosif Sava, muzicolog
Brenner Arthur, inginer
Horn Ionel
Olaru C-tin
Olaru Roza
Kahane Fabian, tehnician
Taingu Lydia, doctor
Solomon Florian, ziarist
Neclevici Renée, artist liric
Popescu-Schnittlich Fany
Veisbuch Marcu, inginer
Stoian Nicolae, avocat
Nadler Bety
Marcovici Paul, ziarist
Braunstein Emil
Rosenberg Alexandru
Rosenberg Lucica
Marcus Rubin
Kahane Daniela, asist. medical
Smuyck-Tutui Eva
Gheorghe Tutui, dr. în istorie
Gabriel Isaac, inginer
Davidovici Willy
Zaharia Malka
Grimberg Samy
Steiner Paul
Boico Bacsieva
Solomon Samuel
Negura (Schwartz) Horia
Iarai (Imer) Riven
Popp Maximilian
Hauss Edith
Moscovici Iosif
Popescu Maria - Mina
Damaschin Haia
Nadler Lazăr
Serer David
Feyvesi Ștefan
Davidovici Ghersun
Löwensohn Paulina
Haller Heinrich
Lazăr Avram

SIGHETU MARMAȚIEI

Biro Sarolta
Balogh Lolli
Bogdan Gheorghe, funcționar
Bogdan Edith, casnică
Drimer Rachmiel, haham
Drimer Sosi, tehniciană
Danielescu Liviu, funcționar
Danielescu Gabriela, funcționară
Danielescu Ligia, casnică
Cormos Ana, funcționară
Cormos Toma, elev
Foghel Adolf
Foghel Frida, secretară C.E.
Fridman Mendel
Fridman Berta, casnică
Fisch Ernest, inginer
Fisch Maria, casnică
Gancz Petru, profesor
Gancz Maria, funcționară
Glück Andrei, funcționar
Glück Cecilia, casnică
Grindeanu Liviu, funcționar
Grindeanu Eva, funcționară
Jeger Marcel, inginer
Jeger Mariana, casnică
Jögher Alexandru, inginer
Jögher Iuliana, casnică
Hary Jean
Rad Ion, subinginer
Sadovan Golda
Saho Edna
Sati Edmund
Leichter Simon, comerciant
Simon Ghizela, casnică
Haimovici Herman

REGHIN

Geller David, profesor
Geller Lea, contabilă
Geller Erwin, student

Geller Marius, student TIMIȘOARA

Bihari Zoltan
Wieder Herman
Marter Ecaterina
Adrian Lucia
Buxbaum Mihai
Feller Rella
Fritz Ioan
Lukacs Iosefina
Hamburger Magda
Pascu Norman
Szekely Gheorghe, inginer
Tauber Ervin
Csallós Gheorghe
Karczag Karoly, medic
Schwarczenberg Ladislau
Gartner Gheorghe
Veisman Judith
Marcu Mariana
Zimbal Herman
Eva Theodorescu
Rubel Harry
Klein Tiberiu
Müller Maria
Simion Eugen
Grün Alexandru
Tebeli Encal
Friedman Livia
Teichner Geta
Epure Olga
Juke Iudit
Akoos Dănilă
Breitner Robert
Neagoe Iudith
Salomon Edmund
Wysoczan Jean
Berman Frid
Hosier Adriana
Rosenblum Solomon
Rosenblum Călin
Gabor Gheorghe
Abramovici Pincus
Nica Holzer Agneta
Nica Adrian
Andor Margit
Pillisi Frederic
Pataki Berta
Petreus Simona
Herczog Margareta
Drăgănescu Virginia
Crudu Grigoriță
Tofan Maria
E. Fried
Weisz Irina
Simon Eugen
Dotiu Rozalia
Poldner Alexandru
Zeiner Gheorghe
Fischer Elvira
Ionescu Neculai
Ionescu Sarolta
Aron Adolf
Wertheimer Odön
Wertheimer Tereza
Normann Zoltan
Wilkoivitch Gheorghe
Gerö Pavel
Hassan Octavian
Banyasz Ladislau
Vesa Mihai
Schwarcz Petru
Gancz Andrei
Gyorgy Simion
Hillingier Ida
Bassch Vera
Mangelus Arpad
Rozsa Valeria
Roth Ecaterina
Hajdu György
Vojcsch Rozalia
Gandelman N.
Gandelman R.
Stern Gabriela
Rostenstein
Engel Wilhelmina
Engel Carol
Sfeka Elisabeta
Somogyi Fried Clara
Sobelay Matilda
Gertner Margit
Goldman Ivan
Farkas Berta
Salanthy Iudit
Müller Elena
Kohn Emeric, medic
Fuchsz Alexandru
Fuchsz Iuliana
Iosch Heszel
Partos Elisabeta
Wertheimer Boros Alice
Bleier Eugen
Ritter Ecaterina
Izsak Gheorghe
Stankovic Irine
Polak Anne
Polak William
Silberberg Dora
Teleki Rozalia
Schimmer Ladislau, inginer
Kein Ferdinand
Goldschmidt Alexandru

Fried Eva
Fried Ervin
Görgy Francisc
Haasz Tiberiu
Weinerth Erwin
Hornung Tiberiu
Stern Dezideriu
Grün Alexandru
Madros Nakhon
Wiesel Gheorghe
Straun Vavel
Gero Zoltan
Cohen Vida Jerv.
Herczog Atila
Grosceck Oliver
Gurka Cristian
Losman Stef
Tauber Ervin
Constantinescu Aurora
Silberstein Elena
Hersah Iosif
Katona Marta
Bolton Aurora
Anavi Adam, scriitor
Hasan Șarlota
Ebert Juhana
Buzatu Lili
Rubel Harry
Goldenberg Maxim
Gidali Andre
Iacobovici Anna
Iacobovici Aladar
Socolov Nic., medic
Sizir Mihai, inginer
Pădureanu Maria
Szucs M.
Fischer Hugo
Bergler Victor
Bergler Ezer
Fischer Ignat
Sas Maria
Crudu Anca
Crudu Grigon
Schwarczenberg
Schwartz Ana
Szűcs Lajos
Perl Nicolae
Grunfeld Leo
Rosenberg Marian
Pădureanu Simona
Petreu Cecilia
Gidali Ramona
Kohn Emil
Nagy Noemi
Ernst Robert
Rauchbach Simion
Somlo Francisc
Huszeri Ladislau
Blütnier Alexandru
Draczel Acoh

VASLUI

Avram Ozias
Fischer Clobanu Samy
Gold Elias, avocat
Avram Ernestina
Gayer Ficu
Freiberg Mali
Avram Iulius, economist,
președintele comunității
Avram Sorin
Avram Rebecca
Schächter Matilda

RĂDĂUȚI

Avramovici Rubin, contabil
Avramovici Etty, casnică
Avramovici Erika, manichiuristă
Avramovici Zeldă
Itic Veniamin
Süsser Elias
Sindavid Mendel
Sindavid Sosia
Sindavid Mișu, contabil
Thau Nathan
Ionescu Cazimira
Aizic Alte
Koffler Bernhard
Koffler Chaila
Koffler Anca
Sarter Minel
Losneanu Doru
Losneanu Maria, asistent medical
Losneanu David
Losneanu Achilina
Leventer Simon
Leventer Tea, profesor
Glater Fani
Herscovici Rosa
Navrothci Fani
Koffler Eva
Rafailescu Dora
Stenzler Osias
Ing. Koffler Igo, președ. comunit.
Prof. Grinberg Tania, consilier
Tessler Simon, haham
Halus Paraschiva, contabil
Tatar Petru, colaborator
Andrian Radu, economist
Andrian Lăcrămioara, maistru
Morosan Vasile, inginer
Morosan Marcela, profesor
Schächter Mina
Bartfeld Ruty, asist. medical

Blai Reli
Rosenhech Saul
Uscher Beno, stomatolog
Uscher Mendel
Rosenblath Max
Kaiman Alexandru, medic
veterinar

SIRET

Gropper Herbert, șef obște
Körner Fani
Cărstianu Norma
Pavlovici Gheorghe, întrepr.
particular
Kurtzberg Sami
Popescu Oscar, contabil

ZALĂU

Kaiman Alexandru
Frenkel Alexandru
Bohus Margareta
Birtalan Magda
Papa Ioan
Cocu Maria
Konigstein Alexandru
Mihai Alexandru
Mihai Vasile
Weisz Sara
Grosz Petre
Izsar Gal
Grunfeld Viorica

HÂRLĂU

Grimberg Gabel, președintele
comunității
Gartemberg Elias
Abramovici Isac
Haim Itic
Simon Avram, contabil
Ceașu Lazăr
Grimberg Gherșin
Dascălu Iosub
Beliș Sami
Iticescu Manea
Haimovici Malca
Corbici Șifra
Corbici Rita

CONSTANȚA

Abramovici Dora, tehnician
Abramovici Irina, elevă
Braun Fritz
Braun Sarina
Căluș Mirela
David Marcel
Fridman Malvina
Grinberg Zenvia
Grunberg Francisc, instrumentist
Grunberg Lula, instrumentist
Goldstein Erwin, inginer
Gabay Adina, funcționară
Gabay Lidia, funcționară
Goldenberg Matilda
Goldenberg Charles, tehnician
Herscovici Sady
Herscovici Daniela, funcționară
Ionescu Ety
Katz Beno
Roman Vasilica
Saraga Beby, electronist
Stănciolu Bianca
Cercel Aurel
Mandrea Vasile
Gheorghiu Șerban
Gheorghiu Constantina, casnică
Răpeanu Gheorghe, ofiter II
Popovici Ion, scriitor
Fridman Carol, medic
Deleanu Dan, medic
Spigler Iancu, medic
Beckerman Danier, inginer
Aronsohn Lupu
Abramovici Liviu, profesor
Gurman Daly, profesor
Aronsohn Ana, medic
Goldstein Iulia
Horovitz Bercu, inginer
Bacalu Dan, inginer
Gabay Solon
Roisen Marcel, profesor
Weisenberg Ella
Weintraub Gustav, avocat
Hecht Ioachim
Margulis Haim
Margulis Paul
Marcu Solomon
Mihailovici Hary
Popescu Petre, inginer
Rosenblatte Lizette, profesor
Popescu Dan, inginer
Rosenblum Carol
Rosenblum Mariana
Smil Iancu
Smil Berta
Schatz Zita
Schatz Ana
Zommer Solomon
Sainer Heinrich
Sainer Jeni, profesor
Butoi Georgia, avocat
Silion Felicia
Butoi Teodor
Goldenberg Matilda

Goldenberg Charles, tehn.
dentist
Abramovici Aurel
Abramovici Ana
Bercu Marcel, mecanic
Mihailă Petre
Tancu Natalia
Strahilevici Arcadie, director ziar
Ionescu Sorin, jurnalist
Savu Partenona
Dragan Ion
Gurman M., profesor
Bucur V., avocat
Abramovici Solomon
David Ionit, funcționar
Ionescu Cristian, marinar
Hecht Gh., inginer

BĂRLAD

Aron Marcel, farmacist
Aron Sali, casnică
Kahan Dorina, farmacist
Croitoru Lazăr, inginer șef I.R.B.
Croitoru Ovidiu, inginer
Croitoru Tedi, inginer
Croitoru Edith, inginer-profesor
liceu
Iosifescu Toni, profesor-director
bibliotecă
Negoiță Silvia, profesoară
Matei Paula, profesoară
Matei Adrian, student
Matei Roxana, studentă
Katz Rozalia, asistentă medicală
Stumer Adriana, medic
stomatolog
Croitoru Henrieta, profesoară
Rabinovici Haim, instructor aut.
Ușer Basia
Caufman Meer
Caufman Rebeca
Waserman Hana
Aizic Leon
Dascalu Solomon
Braunstein Golda
Steinberg Rahmil
Ibănescu Eva
Israel Zoltan
Grimberg Carol, muncitor
Nanu Iulian, tehnician
Iosipescu Manuela, elevă liceu

MOINEȘTI

Kohlenberg Rafael
Kohlenberg M.
Cristina Ghizela
Cristea Atan
Cristea Ana
Rosenfeld Eti
Rosenfeld Simon
Mușală I.
Cristina Laurențiu

IAȘI

Schehler Fabian
Fridenthal S.
Waserman Bentin
Scherer Carol
Ghermanski Lev
Lazăr Iancu
Schwartz Beatrice
Kaiserman Mina
Schonchel Emanuel
Gotlib A.
Iancu Pincu
Lustein Jean
Schwam Claudiu
Schwam Isen
Songmontel Marcel
Herscovici Gusti
Rubinstein Bercu
Matias Jack
Merar Zeilic
Kaiserman Roza
Gott Nuți
Dascălu Zaiman
Burăh Bergman
Bergher Bernard
Mendel Rașela
Mendel Adi
Grimberg Lia
Suser Ety
Waserman Jana
Alter Itic
Braier Rașela
Bergher Eva
Cotran Mestion
Sever Coca
Solomon Aurel
Rotenstein Daniel
Ferenboch Ury
Schenker Lia
Gotlieb Maria
Constantinescu E.
Alexandrescu C.
Mayor Simha
Burach Lucia
Rapaport Elias
Rapaport Mostu
Lionard Bucu
Solier Marius
Goldenberg Soly
Schwartz Marcel
Vexler Mirela

ADEZIUNI LA DECLARAȚIA PREZENTATĂ DE EMINENȚA SA LA TELEVIZIUNE

Herșcovici Lia
Braunstein Sorone
Albrecht Bernard
Sorin Marcus
Vigder Eduard
Oxenberger Roza
Oxenberger Renée
Ciolan Suzana
Barnboim David
Kozeschi Norbert
Schleier Hugo
Schleier Ety
Burăh Liba
Begher Liza
Blumenfeld Odette
Blumenfeld Morel
Stanciu Ștefan
Mendel Bernard
Fesman Solomon
Gold Paul
Ferenboch Carol
Sofia Fruchtmann
Margulius Marghita

TG-NEAMȚ

Davidovici Mișu, președinte
Ștern Herșcu, contabil
Lupu Iancu, consilier
Marcovici Marcel
Smilovici Letman
Smilovici Perla
Goldenberg Herman
Fani Strul, tipograf
Goldenberg Malca
Grimberg Marcel, inginer
Grimberg Feia, subinginer
Grimberg Rachela
Iuster Bernard
Vaiss Sabu, dentist
Vaiss Erica, farmacistă
Nymver Mișu
Nymver Olga
Nymver Sorin, inginer
Bartfeld Jean
Bartfeld Beti
Goldstein Malca
Goldstein Florin
Poplingher Iosef
Poplingher Golda
Ilie Haim
Calnamovici Lupu
Sechter Hara Jeana
Davidovici Loțu
Ștern Silviu, inginer
Ștern Surica
Lupu Malca
Ițic Anișoara, asistentă medicală
Marcovici Estera

DOROHOI

Iancu Isidor, profesor
Fiteman Leike, meseriaș
Meer Simon
Nehennes Rubin
Mendelovici Hihil
Lipovici Ionaș
Haler Fani
Argintaru Mihail
Bucă Avram, asistent medical
Marcovici Carol
Zelingher Isac
Grimberg Sura
Cohn Froim
Sechter Avram
Rozen Șloim
Sacagiu Ioli, medic
Boxer Marcu
Berinstein S., inginer

HUȘI

Leibovici Iosub, președ. comunit.
Aronovici Avram, consilier
Stainberg Hera, profesor
Herșcovici Aron, inginer
Goldenberg Mia, inginer
Bercovici Haichi, asistentă
Fridman Michel, lucrător comercial
Herșcovici Ety, tehniciană
Stainberg Jana, asistentă
Rachbuh Marcu
Stainberg Lina, asistentă
Scortaru Ilie, sudor
Meierovici Sura
Scortaru Beila
Herșcovici Sorina, economistă
Strahman Perla
Stainberg Paul

SIBIU

Szanto Ana, profesoară
Szanto Erwin
Schwartz Mario
Schwartz Avram
Selbing Henry, muzician
Căpitănescu Ilie
Schwartz Vasile
Hirsch Martin
Hirsch Margareta
Rosenfeld Adolf
Forschnid M., inginer

Jekelius I., funcționar
Roth K.
Isak Hermann
Schwartz Isac
Forschnid Eva
Schwartz Elena
Rivel Viorica
Rivel Arnold
Vonica-Schwartz E., medic
Kleinur Eugen
Deutsch Otto, inginer
Deutsch Alin, student
Deutsch Florence, student
Deutsch Claudette, medic
Marton Edmund
Baruch Leopold, tehnician

CLUJ-NAPOCA

Paneth Farkas, sportiv, antrenor emerit
Maiorovici Hary, compozitor
Vigdorovits Emeric, avocat
Bergmann Iuliu, farmacist
Gheiberg Naum, farmacist
Ferencz Iudit, economist
Nussbaum Vasile, economist
Keleti Adam, grafician
Gidali Mihael, medic
Prof. dr. Kaufman A., medic
Prof. dr. Fekete Gh., jurist
Prof. dr. doc. ing. Szekely Emeric
Grunea Vasile, publicist
Horowitz Mariana, inginer
Nemes Herta, inginer
Rauher Carol, medic
Lövitg Egon, sculptor
Erős Vasile, ziarist
Dan Vasile, regizor
Lect. Székely Sara, filolog
Neufeld George, medic
Deleanu Magda, medic
Vigdorovits Lucia, medic
Conf. univ. dr. Horovits Ossi

REȘIȚA

Horvat Sigismund, inginer
Schnabel Iacob
Schlesinger Andrei
Sigal Zigmund
Schwartz Maurițu
Burian Ima
Nemes Maria
Golopența Octavian, proiectant
Schnabel Ivan, inginer
Schnabel Adriana, studentă
Scherer Iosif
Scherer Lina
Grünberger Jolán
Hirsch Clara
Hirsch Ștefan
Messer George, medic
Meszer Mariana, profesoară
Tănase Gabriel George, administrator
Cocon Mihai
Cocon Alunel, subinginer
Jäger Suzana
Aspis Adolf
Aspis Lote
Suteanu Alice, inginer
Feldmann Serena
Demenyi Ștefan
Butlică Iacob, medic
Reichenbach Șari
Bencez Rebeca
Aspis Neli
Aspis Carol
Găb Rebeca
Husky Steh, inginer
Weinberger Adalbert
Miloia Eva
Ștern Maria, inginer

SUCEAVA

Moise David
Moise Lia, casnică
Herșcovici Leon
Herșcovici Rebeca, casnică
Golda Sorin, profesor
Golda Lorina, inginer
Seidler Anny, profesor
Schor Carl, avocat
Schor Hani, inginer
Schor Robert, student
Schor Edgar, student
Hauca Mihaela, asistent medicală
Hauca Madelena, inginer
Rubin Liviu, inginer
Saldinger Sorin, economist
Saldinger Simona, profesoară
Marcus Carol, electrician
Herman Fani, profesoară
Ruhm Dora
Itzig Charlotte, casnică
Feller Moritz
Petraur Filip, inginer
Petraur Fira, subinginer
Grimberg Malca
Grimberg Eugen

Svarț Ieti
Blaustein, instrumentist
Blumenfeld Samuel, inginer
Blumenfeld Lia, inginer
Saferman Iacob
Valmberg Rahmil
Valmberg Rîfca
Groper Eduard
Popic Lazăr
Solomonovici Lazăr
Saldinger Sidi
Vexler Genu, medic
Vexler Reta, medic stomatolog
Vasilcin Malvina
Vasilcin Sorin, inginer
Ștern Rahmil
Ștern Gizella
Weber Mali, fotograf
Weber Moritz
Rauch Iacob, medic
Petraur Brana
Bărbieru Sidi, asistent
Bărbieru Leia
Kaufman Inda
Hușanu Ernest, medic
Hușanu Olga
Bărbieru Iosif, tehnician radio TV
Salmanovici Carol, inginer
Schalet Saly
Schalet Heinrich
Userovici Iosef, medic
Userovici Simona
Feller Siegfried
Feller Sofi
Feller Hari, tehnician TV
Feller Bianca, economist
Creinter Regina
Brief Leo, tehnician dentar
Brief Erika, contabilă
Brief Erna

PLOIEȘTI

Aron Lazăr
Paraschivescu Sonia, contabil
Milstain Solomon, avocat
Vermont Mirel, profesor
Paraschivescu Adrian, inginer
Grunberg Lazăr
Veisman Bella
Gottlieb Avram
Kimerling Abraham
Vermont I.
Vermont Stephanie
Herșcovici Isac, oficiant
Sainar Moise
Lindenberg Nathan
Lindenberg Ernestina
Livezeanu Nicolae
Livezeanu Rita
Ioftaru Gilu
Ioftaru Dana, chimist
Lindenberg Iosif, subinginer
Potcovaru Morit
Hirsch Hună
Sternbach Ițic
Grünberg Gabriel
Aronovici Ernestina, profesoară
Aronovici Mihut, inginer
Paraschiv Rașela
Veisman Reiza
Bandel Adrian
Carovol Miron
Cohn Filip, inginer
Iacobsohn Solomon
Pincu Elena
Moscovici Felicia
Moscovici Marian, avocat
Frau Rudolf
Cherpel Bolei
Gerson I.
Gerson C.
Berger Alfred
Berger I.
Berger Leia, studentă
Berger Adrian, student
Wechsler Wolfgang
Wechsler Elsa
Volcovici Moses
Reisenberg Marcel, economist
Noech Lazăr, inginer
Noech Dana, inginer
Noech Viorica
Alșec Ivette
Sabin Marian Gross
Sabin Mioara Gross
Milstein Nina
Marcovici Cecil, inginer
Weinberg Max
Marcovici Fani
Blum Dezideriu, inginer
Buzescu Rodica
Fibler Lili, inginer
Friedman David
Franc Neli
Goldenberg Clarisa
Guttman Adela
Păslaru Silvia
Königsberg Maxim, medic
Königsberg Edit, profesor
Königsberg Ingrid, funcționară
Marcus Osias, inginer

Moscovici Natalia, profesoară
Friedman Maria

TÂRGU-OCNA

Cohn Simon, contabil
Cohn Eufrosina
Nuham Lupu
Nuham Benu, inginer
Rotenstein Haia
Rotenstein Lizi
Davidovici Strul
Bucșe Gherghina
Bucșe Elena
Săiceanu Oana, elevă

CRAIOVA

Goldstein Solomon
Iosipovici Martin
Buraid Lazăr
Salim George
Solomon Adrian
Braester Stefan, inginer
Goldschmied Carol
Burger Ion, medic
Sternlieb Samoil, consilier
Neuman Berthold, secretar
Baraș Alexandru
Gross Simon
Kreidman Etela
Goldschtein Mihai
Fincel Solomon, fotograf
Salom Andy, funcționar
Feldman Leiba
Marcovici Rebeca

LUGOJ

Ivan Bloch, profesor
Ladislau Bloch
Sarolta Bernat
Judith Lugoian
L. Schlesinger
Francisca Mirovici
Elena Obeadă
Mariana Opris, profesoară
Harry Deutsch
P. Biedemann
Edith Sohn
Angel Mirovici, medic
Marcel Spitzer
Iosif Singer
Victor Löwenfeld
Mișu Stamate
S. Rubinstein
Rozalia Schwager
Em. Faber
L. Biedemann
Olga Katai
Dorel Mirovici, inginer

PIATRA-NEAMȚ

Avram Aron, dentist
Copel Marcu
Sărăcuța Lora
Petreanu Cecilia, medic
Siler Haim
Leibovici Duțu, inginer
Abramovici Duțu
Nijniser Sorin, inginer
Nijniser, profesor
Avram Bontu, inginer
Talis Frida
Creștinu B., inginer
Leib Marc, inginer
Herșcovici Marcela, inginer
Ușer Sica
Ușer Armand
Miriam Dobre
Miriam Liliana
Leibovici Sami, șef birou
Leibovici Tina
Leibovici Berta, asistent
Leibovici Sami, profesor
Leibovici Mariana, contabil
Schonfeld Milu
Schonfeld Margareta
Sfarț Dody, maistru
Sfarț Elena
Rădulescu Mișu
Rădulescu Stela
Vais Adrian, inginer
Vais Erna
Berestein Alberto, inginer
Davidovici Anuța
Alexandru Carol, asistent
Risipeanu Ety
Iuftaru Burăh
Iuftaru Ana
Nadler Emanuel, ziarist
Nadler Mariana, profesoară
Leibovici Martin, ziarist
Leibovici Victoria, profesoară
Wolf Iancu
Wolf Beca
Beer Herșcu, maistru
Beer Florica, electrician
Soil Marcel
Soil Mărioara

BOTOȘANI

Popescu Carola, subinginer
Goldenberg Mariana, contabil
Cojocaru Ițic, contabil

Roman Elisabeta

GALAȚI

Anastasescu Gitta
Avram Rîfca, casnică
Avadice Haia Bela
Boiangiu Ana
Burbovici Fani, asistentă medicală
Blume Celu, tehnician
Brainstein Manea
Cuperman Marcel, funcționar
Cuperman Paula
Căldare Ana
Freiman Viorica
Fiser Rebeca
Finchelstein Eleonora, farmacistă
Finchelstein Florin
Fiser Sulim
Faier Ana
Gromberg Debora, contabilă
Goldstein David
Goldenthal Sandu, contabil
Grimberg Lili
Grimberg Lazăr
Goldenberg Iulius, revizor contabil
Gottesman Janeta
Helman Elise
Irichim Ilii
Ioină Bernard
Iacobsohn Maria
Iosef Mircea
Leibovici Goldita
Moise Hana
Neiger Stela
Pleș Surica, funcționară
Ronsenthal Sara
Reisman Felix, caesornicar
Solomon Salo
Steinich Roza
Șmil Carolina
Solomon Ernestina
Schwarz Osias
Vainberg David
Schor Iancu
Schor Leia
Herling Ida

CÂMPULUNG

MOLDOVENESC

Abramovici Suhar, medic
Abramovici Pia, profesoară
Bajora Ioan
Bajora Rebeca
Pollak Honora
Șofroneanu Liviu
Pricop Biaka
Lolo Bar
Rusu Estera
Mosberg Sara
Shapira Paula
Rusu Gusta
Herling Rica
Dumitrescu Miru
Paulian Dan
Paulian Elena, medic
Gottesman Pepi
Ronguş Malvine

TG-MUREȘ

Esri Sandor, pictor
Izsak Marta
Senut Margareta, casnică
Gaspar Andras, inginer
Leb Lajos, asistent medical
Kalman Francisc, profesor
Lebovits Rachel, funcționară
Izsak Bela, funcționar
Izsak Parasciava, contabilă
Porjes Istvan, tehnician
Pali Magda, muncitoare
Nusbeiner Iudith, maistru
Kiss Eva, maistru
Hirsch Iudit, contabilă
Izsar Iosif, maistru
Scheiner Armin, funcționar
Scheiner Iulia, cosmeticiană
Schmid Francisc
Szekely Imre, medic
Szekely Petru, comerciant
Hirsch Eta, medic
Zelig Iulia
Astalos Erzsebet, muncitoare
Deman Mihi
Lederer Laslo, tehnician
Apelbaum Rozalia
Berger Zoltan, maistru
Ciron Etelka, coafeză
Ciron Rober, strungar
Moldovan Maria, funcționară
Zich Ladislau, muncitor
Zich Irina, casnică
Iosif Bodo, maistru
Magad Bodo, funcționar
Antal Pali, regizor artistic
Antal Erika, profesoară
Berman Nic., contabil
Berman Susana, planificator

JOURNAL OF THE ROMANIAN JEWS

HOLOCAUST COMMEMORATION

CHIEF RABBI DR. MOSES ROSEN THE HOLOCAUST - ENTIRE BURNING

...Numberless flames, all along a history of millennia, the flames of hatred and destruction. All, from Nebuchadnezzar, the tyrant of ancient Babylon, who set fire to the first Jerusalem Temple, down to Hitler, the master of the Auschwitz extermination furnaces, all of them had one and the same aim: HOLOCAUST - ENTIRE BURNING.

Everything was to be done away with. This learning and its upholders were to disappear. ENDLÖSUNG - Final Solution. This banner of the Torah, with its prophetic words announcing love and peace, harmony and creation had to be completely destroyed, leaving nothing, either of the letters of the message, or of the limbs of its transmitters.

...And the prophet Ezekiel, in his vision which I recited on the Sabbath, during the Passover festival, saw the fulfilment of this terrible satanic aim: "The hand of the lord was upon me, and (...) set me down in the midst of the valley."

There where many, many bones in a huge Vale of tears. They were dry, quite dried up, so that whoever saw them could exclaim, together with Ezekiel: "Our bones are dried, and our hope is lost: we are cut off for our parts."

Century after century, these pyromaniacal executioners of the spirit succeeded one another. No matter if it was Titus, with his "entire burning" of the second Jerusalem Temple, or Torquemada, the inquisitor with his auto-da-fé, or Khmelnitsky, the hetman who burned down numberless Ukrainian Jewish communities in 1648, or Hitler, with his monstrous burning up of millions of human beings, all of them wanted Holo (in Greek "entire") caust ("burning up").

Year after year "the whole house of Israel bewail the burning" (Leviticus 10,6).

Year after year, we, the remnants, the survivors (Jews do not live, they just survive) remember them - our beloved and holy martyrs. In front of the furnaces they shouted their belief in the Unity of the Creator and in the Unity of the Creation by that "Shma Israel" which sounds throughout the millennia of a unique martyrdom, their belief that, in spite of the executioners' determination, in defiance of it,

the "solution" would not be final, the sacrifice of burning would not be "entire", would not be integral, for no sword is sharp enough, no flame is devastating enough to destroy the idea, the spirit.

AT THE CHORAL TEMPLE IN BUCHAREST

The leaders of the Jewish Communities in Romania and of the Jewish Community in Bucharest took place to the Holocaust commemoration at the Choral Temple in the morning of April 10, 1994.

A numerous public participated at the solemnity.

Personalities of the Romanian political and cultural life, representatives of the Cults, journalists were also present at the ceremony, expressing their solidarity with the Jewish population in Romania.

His Excellency Mr Avshalom Meggidon, the Ambassador of the State of Israel in Bucharest, representatives of other Embassies attended the ceremony.

The Secretary General of the Jewish Communities in Romania, Eng. Theodor Blumenfeld, conveyed His Eminence Chief Rabbi Dr. Moses Rosen's greetings to the participants. His Eminence could not be present to the meeting because of his illness.

There were transmitted the messages of the President of Romania, Ion Iliescu and of His Beatitude Teoctist, the Patriarch of the Romanian Orthodox Church. The Ambassador of the State of Israel and the Archbishop of the Catholic Church in Bucharest spoke impressive protests against the rise of the neo-Nazism nowadays.

It was said the traditional Kadish for the martyrs's souls peace killed Al Kidush Hashem.

The ceremony ended with "Hatikva", the hymn of our hopes.

This is how Ezekiel concludes his vision, now - two and a half millennia later: the bones came together, the flash came up upon them, the skin covered them. They rose as if roused from sleep, but it was too early. What was essential was missing. There was no breath in them "Come from the four winds. O breath, and breathe upon these slain, that they may live" - these words sounded like a trumpet announcing the resurrection of a whole people, in a huge and terrifying Vale of tears.

And that invincible spirit, which has always defied all tyrants, that spirit opens graves and gives a new life to a new army, formed of numberless soldiers who go back to their Holy Land and rebuild it.

...Therefore let us remember. Let us prevent men from forgetting. Let us shake the peoples' conscience. Holocaust - let us thus accomplish a different "entire burning" - that of evil and wickedness.

PRESIDENT ION ILIESCU'S MESSAGE

Amid extensive Holocaust Day commemorations, you are memorializing today at the Bucharest Choral Temple the six million Jews who were the victims of a horrible tragedy during the second world war.

Addressing this memorial gathering, I wish

information, and the emergence of extremist groups and organizations. I am therefore reiterating my opinion that every public institution must take a stronger action to thwart and uproot such tendencies before they escalate endangering the lawful order, national stability and peaceful cohabitation among all citizens.

In the name of democratic values and of respect for fundamental human rights, we must support the struggle against any kind of intolerance or ethnic discrimination.

I respect the Jewish people at large and the Jewish community in Romania whose life has been interwoven for centuries to that of the Romanian nation. The Jews have often proved their love and dedication to our country, making a multisided contribution to its progress, and when harsh times imposed it, they, alongside the Romanian soldiers, have sacrificed their lives on many a battlefield fighting for the integrity and independence of Romania.

We are pleased to see that at this very time, though shrunk in numbers, the Jewish population in our country is taking an active part in reinvigorating the economy as well as in outstanding achievements in science, arts and culture. The same as all the other sons of our country, the Jews have understood that Romania is a homeland to us all and they appreciate the fact that the Romanian state acknowledges and guarantees the rights of every national minority to preserve and express its own ethnic identity in culture, language and religion.

It is our duty to make sure that the provisions of the Constitution and other laws are duly observed and firmly enforced, to ward off, fight and punish any discrimination or maligning on account of racial, ethnic or religious prejudice.

As we worship the martyrs of the World War II Holocaust, let us take in the lesson of history. Let us so live that harmony and understanding supersede discord and hate. Let us encourage mutual trust among all residents of this country to which all of us owe respect and love. Let us harness our intelligence and willpower to bring it up to modern civilization standards.

I am taking this solemn opportunity to assure the Jewish population in Romania that their integrity and dignity will be protected, so that they be enabled to live and work in peace, making their contribution, alongside every other citizen, to the full instatement and evolution of a law-abiding state, to economic progress and the development of science, art and culture.

Let us join our efforts for the good and happiness of our common homeland, for its prosperity and peace, and for the final triumph of mutual love and confidence among its sons.

ION ILIESCU

ADDRESS BY HIS EXCELLENCY, AVSHALOM MEGGIDON, THE ISRAELI AMBASSADOR TO ROMANIA

The reason why we have gathered here is to remember and not allow the memory to fade of the six million of our people who were slain through the most diabolical means ever invented in human history, blending the most advanced techniques and the lowest degree of ethics.

Most of the rescued Holocaust survivors have found themselves a home in Israel. Their numbers are shrinking by the day. Nearly 50 years have passed, still their wounds won't heal, but rather will be handed down to coming generations.

Back home in Israel, we live with the Holocaust memories every day and we are not nearly about to let them sink into oblivion.

Lately, people and groups have been turning up in many countries spreading out lies and trying to deny the Holocaust ever took place. They claim the Holocaust is Jewish fabrication.

This is yet another upshot of anti-Semitism that has never died out, but even has been

gaining ground of late. If democratic society keeps turning a blind eye on this expanding plague, we may soon end up facing an outbreak of neo-Nazism.

It is therefore a duty for every nation to watch out and suppress any strain of anti-Semitism and any denial of the Holocaust before it is too late.

From early childhood, school curricula have to include among the moral values they exalt the understanding and respect from people who are different.

Any instigation to, or dissemination of anti-Semitism, and any other form of racial, ethnic or religious hate must be outlawed.

The State of Israel is nourishing the hope that a lasting peace with its neighbors will finally be reached. The State of Israel is sharing the concern of the brethren and sisters in the Diaspora, along with their hope for a better world, in which the terrible tragedy we are memorializing on this day will never ever be repeated.

to pay a pious tribute to those martyrs.

It is a fact that, at the time, all European nations and many other nations of the world suffered huge losses in human lives and valuable property, still the Jewish people who was cut off a whole third of its body, went through a terrible ordeal that did not spare Romanian Jews, subjected as they were to Legionnaire and Nazi repression in Bucharest, Iasi, Dorohoi, as well as in Bessarabia and the Horthyite-occupied region of Transylvania.

While commemorating these victims we are reminded of the danger posed by any current resurgence of interethnic hate, of xenophobia and anti-Semitism.

It is a sacred duty of all nations and states to take steps to prevent that similar, not-too-distant past savagery ever occur again.

We are witnessing unfortunately in our nearest neighborhood the shattering consequences of intolerance, of senseless hate between fellow humans divided over ethnic and religious differences. Let us not allow, under whatever pretext, that such mischievous forces ever lead us along such path, so fully alien to the Romanian nation's spirit and traditions.

I have repeatedly expressed on various occasions my concern about the escalation of attempts at glorifying fascism and the Legionnaire movement, including by the publication of books, pamphlets and articles, the media dissemination of distorted historic

DECLARATION OF THE ROMANIAN GOVERNMENT

We mark with grieved remembrance, today, April 10, the World Holocaust Day.

The promulgation, six decades ago, of the criminal laws in Nuernberg ushered in the greatest tragedy in recent history: the slaying of millions and millions of innocent civilians, Jewish for the most part, in the name of an insane racist ideology that has left a bloody stain upon our century.

We are piously bowing to the memory of the countless innocent victims of the anti-Semitic, racist, xenophobic savagery that swept all over Europe in those years. We painfully recall on this occasion the hundreds of thousands of Jews, many of them speaking Romanian and brought up in the Romanian

culture, who living on the Romanian territories temporarily occupied under the Vienna Diktat, were then subjected to mass arrest, followed by deportation to the death camps with the active collusion of the Horthyite authorities. More painful still to the Romanian nation is the memory of the innocent victims of Legionnaire terror, that of the victims of the Iasi pogrom, a tragical, unprecedented episode in the history of our nation, and that of the mass deportations to Bessarabia and Transdnistria, carried out by the military authorities and the Nazi forces, a sequence of atrocities Romania had not then either the means or power to oppose. Whereas

JOURNAL OF THE ROMANIAN JEWS

HOLOCAUST COMMEMORATION DECLARATION OF THE ROMANIAN GOVERNMENT

Continued from p. 10

the Romanian authorities never handed over any Romanian citizen of Jewish descent to the Nazi extermination machine, whereas Romania had the courage to stand out as the one German ally that never organized, nor tolerated the organization of any mass deportation and extermination on its territory, the conscience of the Romanian nation is still haunted, more than a half century later, by the memory of the then Romanian authorities taking a tolerant, nearly connivant, stand toward anti-Semitic atrocities, by the memory of the vexing racist laws Romania then enacted following a foreign pattern, alien to genuine Romanian feelings and traditions.

On this memorial day, we are expressing our deep regret over the way in which the then Romanian authorities took part, even though incidentally and limitedly, in the Holocaust.

Unfortunately, as in many European countries, anti-Semitism, racism, intolerance and xenophobia are not entirely dead and buried; echoes of this bloody madness are reviving now and then. We are sorry to say that even in our country attempts are made at rehabilitating the Legionnaire movement against the backdrop of a distorted account of the tragical period of World War II.

The Romanian government is sternly disavowing such trends that are alien to the Romanian nation's spirit and traditions, and

violate the Constitution and the laws of the Romanian state. The government is condemning any attempts at rehabilitating the anti-Semitic Legionnaire doctrine, the inspirers and chiefs of the Legionnaire movement and their collaborators, as well as those who, bowing to their pressure, issued decrees and laws of racist and anti-Semitic inspiration. The Romanian government is hailing the creation of the National Committee for Co-ordinated Action against racism, anti-Semitism, intolerance and xenophobia, and will support it as best it can. The Romanian government is urging on this mourning day all law-enforcement institutions to engage more actively in fighting against any kind of instigation to ethnic, racial or religious intolerance, any kind of anti-Semitism, xenophobia, irredentism, or any kind of honoring of the Legionnaire and Nazi movements.

The Romanian government is taking this opportunity to voice its hope that Europe at this end of a millenary will see the triumph of its efforts to impose respect of fundamental human rights, to finally eliminate all forms of racism, anti-Semitism and xenophobia. As a Council of Europe member state, Romania has pledged its full adherence to the guidelines of the Vienna summit in October 1993. Their enforcement is a matter of top priority on our short-term agenda.

Prime-Minister,
NICOLAE VĂCĂROIU

THE GENERAL ASSEMBLY OF THE JEWISH COMMUNITIES IN ROMANIA

The General Assembly of the Jewish Communities in Romania was held in Bucharest on April 10-11.

Members of the Federation Executive Board, community leaders all over the country participated to meeting.

Representatives of the Romanian government and of the Council for the National Minorities read the messages of the Prime Minister Nicolae Văcăroiu and of the Co-ordinator of the Council for the National Minorities, Viorel Hrebenciuc.

The President of Social Assistance Department of the Federation, David Bănescu, gave an account of activity. The agenda included measures to recover the mobil and fixed assets of which our communities have been deprived by the fascists and communists.

The meeting was addressed by Secretary General Th. Blumenfeld, Deputy Secretary General I. Sorin, Prof. Dr. N. Cajal, member of the Academy, First Rabbi Dr. E. Neumann of Timișoara, Prof. H. Riemer, editor chief of the

"Journal of the Romanian Jews", L. Benjamin, Research worker at the Federation's Center of History, publicists T. Goldstein and W. Moglescu, Physician A. Mayersohn, S. Negrea and A. Leucus.

Among the speakers were several community leaders, including Iancu Zimel (Craiova), Pincu Kaiserman (Iasi), Suhar Abramovici (C-lung Moldovenesc), Tania Grumberg (Rădăuți), M. Cojocaru (Bacău), Abraham Geza (Alba Iulia), L. Aronovici (Huși), Bernard Ușer (Bârlad), Sigismund Horvath (Reșița), Bernard Sauber (Tg.-Mureș), Nilu Aronovici (Ploiești), Mișu Davidovici (Tg.-Neamț), Grin Moise (Bistrița), Alfred Faust (Galați), Alfred Berger (Câmpina), Alexandru, Max (Deva).

It was elected a new Executive Board of the Federation of the Jewish Communities in Romania.

The Assembly ended with a telegram addressed by the participants to His Eminence including their wishes to be made healthier and to continue outstanding activity.

THE FEDERATION EXECUTIVE BOARD

1. His Eminence Chief Rabbi Dr. MOSES ROSEN	23. TICIU GOLDSTEIN
2. AMALIA Dr. ROSEN	24. AUREL FELEA
3. Eng. THEODOR BLUMENFELD	25. MIȘU IANCU
4. ALEX SIVAN	26. Prof. HENRI WALD
5. Lawyer JULIAN SORIN	27. IOSIF WEINTRAUB
6. Acad. Prof. Dr. NICOLAE CAJAL	28. Eng. FELIX KOPPELMAN
7. Prof. Dr. MARCEL SARAGEA	29. Eng. S. LÖWINGER
8. Ec. DAVID BĂNESCU	30. Dr. ARTHUR MAJERSOHN
9. Prof. Dr. ANDREI VOINEA	31. Prof. DAN MIZRAHY
10. Eng. OSI LAZĂR	32. WILLY MOGLESU
11. First Rabbi Dr. ERNEST NEUMANN	33. IOSIF TIRER
12. Prof. HAIM RIEMER	34. Eng. TIBERIU ROTH
13. ELIEZER GLANZ	35. Acad. Prof. EUGEN SEGAL
14. Dr. SUHAR ABRAMOVICI	36. ZIGU ORNEA
15. EZDRA ALHASID	37. RADU FLORIAN
16. GHIDU BRUCKMAYER	38. IOSIF SAVA
17. Eng. PINCU KAISERMAN	39. Prof. ARIE ARIE
18. Eng. ALFRED FAUST	40. Lawyer I. ZIMEL
19. Dr. CHARLES CRUPARIU	41. TUDOR STERIADE
20. Arch. Dr. TIBERIU BENEDEK	42. HARRY ELIAD
21. SERGIU STANCIU	43. Dr. IONEL GRUBEA
22. LYA BENJAMIN	44. E. ALMULY

כתב-נח

הרב הראשי ד"ר דוד משה רוזן בל ניתן לאנושות לשכוח

... להכות בלי מספר. היסטוריה חדרה במשך אלפי שנים על ידי. להכות איבה והרס. לכולם, החל מנבוכדנצר, עריץ בבל ששרף את הכית הראשון ועד היטלר, אב תגורר ההשמדה מאוישוויץ, לכולם היתה אותה המטרה: שואה - לעשות קרבן עולה את העם היהודי.

שהכל יעלה באש. שכלום לא ישאר מהתורה ומנושאייה. אנדרלונג הפתרון הסופי. הדגל הזה של התורה עם נבואותיהם המבשרות אהבה ושלום, הרמוניה ויציאה, צריך היה להחריב, כולו, שלא יישאר כלום, לא מהאמונות של הנבואה וגם לא מעצמות נויסטיה.

פסח, חזוה את קיום המטרה השטנית האיומה הזאת: "היתה עלי יד ה' ויניחני בתוך הבקעה". רבות, רבות היו העצמות, וישות לנשרי, ככה שמי שרואה אותן יכול להניד יחד עם יחוסא: "יבשו עצמותי", אברה תמותנו נגורנו לנ". מרור לדר. עברו התלנים הפירוסים של הרות, לא חשוב אם קראו לו מיטוס עם שריפת הכית השני בירושלים, או טורקומדה, ראש האיג-קוויציה עם האויט-רא-פיואים שלו, או ההטמן חמלניצקי, ששרף מהילות יהודיות לאין ספור באו-קראינה בשנת ת"ת, או היטלר עם שריפתו החיי-תית של מיליוני יצירי אנוש, כולם רצו הול-כיו-נית לנשרי קייסט ביננית שריפה זאת אומרת שואה, קרבן עולה.

את הנה האריך מסיים יחוסא את חונו, זה אל-פיים וחצי שנה, העצלות התקדמו אהת לשניה, הועלה עליהן בשר ונקרם עליהן עוד. הנה הן עלו, כאילו התעוררו, אבל זה מוקדם מדי, אבל לא זה החשוב, רוח אין בהם. הרוח עוד אין בהן, "מארבע רוחות באי הרוח ופתי כהרונים האלה ויחיו" אפשר לשמוע את קריאת שופר תחתית עם שלם בעמק כבא ענקי וגורא. והרוח ההוא, הכלתי מנוצה, שלען תמיד לכל עריצים, הרוח פוחה קברים, מעניק חיים חדשים לעצב חדש עם אנשי צבא לאין ספור ששבים ארצם הקודש ובונים אותה מחדש. ... אם כן נזכור. בל ניתן לאנושים לשכוח. שנזעזע את מצפון האנושות. הולקוויסט שנממור כזה "קרבן עולה" מסוג אחר שנהרס את הרע, את העוול.

אנדרטה לזכר הקדושים שהורמה ביוזמת כבוד הרב הראשי

מליאת ועד הקהילות היהודיות מרומניה

בימי 10-11 לאפריל התקיימה מליאת ועד הקהילות היהודיות מרומניה. השתתפו חברי הועד, נשיאי הקהילות ומספר מוזמנים. בשם ראש ממשלת רומניה, שר המדע והטכנולוגיה קרא את הצהרת הממשלה ליום השואה ומר איוואן טרוצר קרא את מסר הועד למען המיעוטים הלאומיים. חברי ועד הקהילות וראשי הקהילות מרחבי המדינה נשאו את דברם והגישו הצעות למען הטבת פועלת קהילתיות. המתנדס טיאודור בלומנפלד, מזכ"ל ועד הקהילות הציע רשימה לבחירת הועד החדש. אחרי דיונים, נבחרו חברי הועד (אנו מפרסמים בעמוד 5 את שמות הנבחרים).

בסיום המליאה, העייד ויליאן סורין, סגמזכ"ל ועד הקהילות, הציע לשלוח מברק ברכה לכבוד הרב הראשי ד"ר דוד משה רוזן שליט"א עם איחוליו הלבניים לרפואה שלמה בקרבם ולהמשך את עבודתו הבורכה והפוריה לטובת הקהילות ולטובת כל עם ישראל. המברק נתקבל פה אחד עייד כל הנוכחים.

